

Yohana

¹ ni mumla itre a he u tre he ni ba chi u tre a hi bachi ² iwayi a he rji ni mumla ni bachi ³ koge ba tie ni wa wuti ba na tie kpe ri na sei ni wawuyi ⁴ ni uahi nou ivri he u viri a ka tie ipan ni indi wawu ⁵ ipan a lan ni mi bwu i bwu na ka ipan na ⁶ indi ri he wa bachi ton ndu wa ba yo di yahaya ⁷ aye toh na hla tre ikpan ni ndu indi wawu kpa yenme ni tu ma ⁸ a na yahaya ahi kpan na ama ndu ye toh kpan na hla ⁹ ikpan i njanji wa a no kpan ni indi wawu ani ye ni gbungbula ¹⁰ a he ni gbungbulu yi ba mei gbungbulu ni tuma indi bi gbungbulu bana toh na ¹¹ aye ni bama u bima bana kpaa na ¹² abi wa ba kpa na kpayenme ni indi ma abiki migen ano ba ikon ndu ba yo ba tie imiri rji ¹³ wa ba na grji ni kon irji u yina ana nitie u kpa na ana tie u ndi na a hi tie rji ¹⁴ ilan tre ka tie nma kpa na son mi mi buu wa aye rji ni irji na sh ni iko ni njaji ¹⁵ yahaya a hla ni tu ma da ni yo indi kpan kpan me nanihla ahe wayi i mi tre indi wa ani ye ni kogon mu a za me a he ri mi ka ye ¹⁶ ni tsara ma yi kikpa alheri ni tu alheri ¹⁷ doka tre yi ye rji ni musa alheri ni njaji baye rji nikonyesu Amasihu ¹⁸ ba iton wa idiori taba sa shishi ni irji indi wa ahi wawu yi kangrjima a hi nji iwa a kuyer ni kbu bachi rji wawuyi tsro u ¹⁹ yahudawa ba lude ton ba ni firistici ni lawiyawa he niwu ni ni tu ba son miyen ahi wu nhan? ²⁰ wa nhla ni bawu gerger ana kpa tron na wa si sa bawu adie ana imeyi me

Almasihu na ²¹ u ba miyen a hi wu nahn? ahi wu yi iliya? iwa tisan ana mena u tra ahi wuyi wu anabi? wa ti san aa ²² ba miyenu a hi wu nha ki son ki hi hla ni biwa ba ton ta? u hla ta wu di geri ni tu me? ²³ wa hla mi lantre wa a bi tie ni kon irji nawa wandi anabi ishaya hla a ²⁴ bandi waba ton ba rji tarisawa ba he niba u ba miyen andi ²⁵ u ge mba sa u yin btsima ise una Almasihuna u na iliyana ko annabin? ²⁶ yahaya se tre a bawu andi mi yi batsima ni ma indi ri k rli ni mibi wa bina toh na ²⁷ wawu yi ni ye ni kogon wa rjrji lagban ma nii kuyiron wa mi siwua ²⁸ kpi biyi ni Bethany u ngbala rima u Jordan wa Yahaya a sia ti batisma mble ²⁹ ni bele ni virima yahaya toh yesu niwa natre yamba ige vreb nkrju irji iwa aban lah tre gbungbulua ³⁰ iwayi ahi iwa mi bla ni yiwu ndi ndi wa asiye a zanme ahe guci nimu ³¹ mina toh na ama bana hla tsre ilawa ye miye ni yi batisma ni ma ³² yahaya shedai andi mi toh ruhu asi grji na ingyu da ye niwu nituma ³³ mina gani niwu na indi wa a tih me miyi batsima ni mima a hla nimu ko ahi nhan u toh ruhu a grji kuson niwu nituma ahi wawu yi a yin batisna ni ruhu u nja ji ³⁴ mitoh ni sheda ahi wawuyi vrena rji ³⁵ kan vi nibela u ha ma u yahaya a kri ni hari ni mi almajeran ma ³⁶ u ba toh yesu a ka vuyaba ni hi u yahaya atre toh ba inge vren krju irji ³⁷ u almajeran ma hari bawo naki da luwu yesu ³⁸ u yesu kban ya da toh basiwu u wa a miye a ge bi son? u ba yo rabbi andi lu soro ni tseyi ³⁹ a hla bawu ye ni ye toh ubaye na ye toh bubu wa ani son u ba ka kuson niwu che chuku ni karfi wollon ⁴⁰ iri ni miba biwa ba wo tre yahaya hi

androwus vayi siman Bitrus ⁴¹ a lude da wa vayi ma simanna hla niwu ki ka toh Almasihu ⁴² a nji ye ni yesu yesu ya da tre ahi wuyi u siman ivren yahaya? ba yo di kefas ⁴³ ni vikima wa yesu luni shirin u kugon hi nigalili u waka toh filibus da hla niwu luhume ⁴⁴ Filibus ivren i jiji baitsida gbu ba andrawus ni bitrus ⁴⁵ filibus ka same ni nata na ilu da hla niwu ki same niwu wa musa a nhan yo nimi attaura ni annabawa yesu ivren yusufu ba nazarat ⁴⁶ natan ilu a hla niwu ba ya na fe kperi u ndi ndi ma ni Nazarat? filibus tre ye ni ye toh ⁴⁷ u yesu a toh matana ilu si ye niwa u wa tre tre nituma toh ba isra ilyi wa ana mirtan indi na he niwuana ⁴⁸ natana u lu miyen u tie ni he mba ni toh me? u yesu a hla niwu mi toh ri u filibus yo u niwa a son ni chin mbuwa ⁴⁹ natana ilu yo ni rabbi u vren irji u chu israila ko ⁵⁰ yesu tre ni wa ni hla ndi me toh u ni chin mbuwa a kpayenme? u toh kpaii wa ba nawayi babran ⁵¹ na hla njajimu njaji misi hla niwu utoh shulu bwu kri wuho malaku irjii ba si hon nani grji nitu vren indi

2

¹ nivi u tra wa a wuce igran iri a heni cana u Galili u yi yesu a hei niki ² ba hla ni yesu di almajeranma ndu ba hi ni igan ugran ³ u lman inabin a kle u yi yesu hla ni wu iba na he ni iman inabin na ⁴ yesu hla niwu iwa ahi ge ka krji u ye nime? iton mu na tsra rina ⁵ iyima a hla ni miri bi nduma ko a hla ni nduyi tie gen bika tie u ndu bari ba he niki ni tita tan ne ⁶ iwa yahudawa ba tie ndu niwa ni igan ba u tsarka ke ko rime ni mi

mba ni ban durom iri ⁷ iwa hla ni bawu suru man shu ni indun ba uba suruman shu mba pleleme ⁸ iwa hla ni bi ndu ba tie ni mima hi no nikon ugan u ba tie nakima ⁹ nikon u igan a vu ma hla toh wa a katie ima ina bin wana toh iwurji wa a rji a na iwa to ¹⁰ na hla niwu ko nha niga ma inabin ndi ndi ni mumla nduba so kle rikiko ba nji iwa a lolomey ye ni kokon iwu u ma ndindi zi sei zizan ¹¹ iwayi a hi gban u mumlan wa yesu tie ni cana galili na tsoro dauka ka ma amajeran ma ba kpayenme ni tiea ¹² ni kle ki yesu ni yinman ni miri vayima ni almajeran ma ba hi kafarnahum na ka sori niki tie vi bari ¹³ igan u zagran idina tie whire u yesu a hon hi ni uri shaliman ¹⁴ a ka toh bi le ni lando ni ik rju ni tantabaru ni bi siran iklen ba son niki ¹⁵ iwa tie gbugban ni rjrji na zuba rju wawu ni mitara u rji ni nitman ni lando na vu glengbe in klen vara hlega ni bi saran klen na kpa tabru a zie lega ¹⁶ a hla nibi le ni tan tabara vu kpie bi yi rju niwa yi bi kako itiemu tie chuchuu lea ni kpie ¹⁷ u alma jeran ma ba tika andi ba nha nhan zindi to iko me ni irime kle ¹⁸ binikon ni yahudawa ba batre niwu a a hi gban geri u ya tsoro ta ni tu ikpe wa u si tie mba ¹⁹ yesu sa nibawu zie tra rji yi mi merie ni mi ivi tra ²⁰ ubi mikon yahudawa ba tre ba tie ise arabayin don tannen riko na nme trarsi a kle u ri ban ivi tra yin ni nme koa? ²¹ ama asita tra itra u kpa ma mu ²² nikogon wa a ta shimen ni beh almajeran ma ba lu tika ndi ana hla naki uba kpayemen ni nasi ni lantre wa yesu a hla ²³ ngari aheni urushelima ni idi gbugbuu ba kpayemen ni iden ma ni wa ba igban wa a tie

24 yesu na kpayeme ni bana atoh bawauu 25 ana son ndu dio shaida ma ni tu indi na nitu wa a toh kpe wa a he mi ndi

3

1 igu ri ahi bafarise ba yomi niko dimu a hi tuzan ni mi yahudawa 2 igua lu wa yesu ye ni chu na yo Rabbi ki tohwu u malami wawu tsi ni rji ki toh idiori na toh tie kpe wa wu si tie yinna se orji he niwu 3 yesu sa niwu njanji njanji indi wa ba na la ngriji a na ana toh iko irjina 4 nikodemu a miyen bati ni heri na la ngrji indi iwa a ce ye? ana ya kban hi ri ni minen yima ba ka la ngrjina ani iya? 5 yesu tre anjaji anjaji indi wa bana la ngrji ni ma mba ruhu na ana ya hiri nitra rjina 6 ikpe wa ba ngrji ni konkbon kpa ahi kobonkpa iwa ba ngrji ni kon ruhu ahi u ruhu 7 na tie sisir na ni tu wa me hla ni wu a hi gbigbi ndu ba la ngri wu 8 ngyugyu ni fuw hi ni werji a wa a ni son a u ya wo chu ma iwu na toh ka a rjini tsen ka ni hi ni tsen na anaki indi waba ngrji u ni ruhu a 9 nikodi mu miyen batie ki ma ni he naki? 10 yesu u miyen i wu u malami ni israila u na toh iri kpe yi na? 11 njaji njaji mi si hla ni wu kisi tre kpr wa ki toh ni shaida ni yiwu na ki me bina kpa shaida buna 12 mi tie hla niwu ikpe wa ahe ni gbungbolo yi i wuna kpayemen na u tie ni heni kpayemen ni tre wa mi hla niwu u shulu 13 idiori na hon hi ni shu toh na se wawu wa a grji rji ni shu yea sei vren indi 14 na wa musa a zu wan hi ni shu ni miji na ki me gbigbi ba zu ivren ndi hi shu 15 nitu biwa ba no suron ba na kpayememe ni wu ba kana tie memenana son tuntur 16 niwa

irji a lo suron ni gbungbulua kpukpome na ban ivren ma riri no wa a ka suron ma no wa ka que na kason ni viri hi ni tuntur ¹⁷ irji bachi ana ton verri ye ni ndu ye ka gbungbulu a suto na amma ni ndu kpa ba chuwo ¹⁸ indi wa ayo suron ma niwu kana tie meme na u indi wa ana yo suron ma niwuna atie meme ye ni tu wa ana yo suron ma ni mi nde ivren ciriti na ¹⁹ a ni tu kima ibla tre he ni tu wa ikpan ye ni gbungbulua u ndi ba son bwu zankpan ni tu meme tie mba ²⁰ wawuu indi wa ani tie meme kpe a ni kama ni kpan nda na ni hi ni kpan na don ndu bana toh meme tie mana ²¹ sei indi wa ani tie njanji ani ye ni kpan nitu tie ma wa ba toh ni rira me a ndi da ni tie niwu rji ²² ni kogon kima yesu ni almajeran ma ba lu hi yanki igbu judea ni ki ason hi ni ton ri niba natie batisma ²³ yahaya me ni tie batisma ni aino whiwhire ni salim nitu ima he ni ki babran indi baye niwu wani ti batisma ²⁴ ba na rigen yo yahaya ni mi tra u tro na ²⁵ u kbonronkpa lude ni mi almajeran yahaya ni indi u yahuda nitu al adun tsarka kewa ²⁶ ba luhi ni yahaya na tre Rabbi indi wa a he niwu ni gran ne urdu wa u shaidu wu toh asi tie batisma indi wawu ba si hi niwu ²⁷ yahaya sa ni bawu idiori na ya fe kperina sei ba no rji ni shulu ²⁸ biyi ni tubi bi to mi hla ni a na imeyin me Almasihuna ba ton me ye guci niwu ²⁹ iwa sah ahi u lon ma ikpan glon zizan ikpana kri siwowu a si ngir ni wa asi wo lan likona ingir mu a shu mala ³⁰ a hi gbibbi ni ndu shu babran u me grji ye meme ³¹ wawu iwa a rji ni shu a zan indi wawu ³² a shaida ikpu iwa awo na toh idiori me tie bre kpa shaida ma

³³ indi iwa akpa shaida ma a kpayemmen gbigbi irji a njaji ³⁴ indi wa irji ton a ani tre ni lan u rji ana no ruhu a ni tsara tsara na ³⁵ itie kpayemen nl vrena na ka koggen no nriwoma ³⁶ indi wa a kpayenmen ni vren a he ni viri son hi ni tuntur indi wa akama ni ivren ana virina ifun irji a he ni tunna

4

¹ yesu toh ndi farisawa ba wo andi almase-nanma ba ye ni barbran wa ni tie batsima nizan Yahaya ² lana yesu ni tie tuma nitie batisma na ahi almajeran mu ba sita tie batisma ³ a ka yahudiya don na kma hi ni galili ⁴ wa ahi gbigbi niwu ni ndu lu zu niko samariya ⁵ aye ni mi gbu samariya wa ba yo ni sika fwe nhan ni bubu wa yakubu a no ivren ma yusufu ⁶ juju ma u ykuba a he niki yesu zren nhla za na ye kuson ni yue juju a karfi wolon don hari u rji ⁷ iwari u sa mariya aye funma se yesu hla niwu ne ma miso ⁸ u almajeran ma ba lu ri hi ni migbu ni he leh biri ⁹ iwa u samariya niyen a ni he iwu ba yahude u miyen ma ima uso ime wa mi vren wa u mariyg? nitu yahudawa bana kabi ni samariya wana ¹⁰ yesu sa niwu una tohno miyen u rji ni indi wa a si tre ne ma uso una bre ni ndu no uima u tviri ¹¹ iwa hla niwu mallam ga u na he ni guga u juju a naman yue grji hi kogbo ani tsen u fe ima u viri? ¹² u na zari itie mbu yakubu na ka wu zari wawu wa ano la juju a wa wawume a so ni mina ni mire ma ni lado ma? ¹³ yesu hla niwu du indi iwa aso ni mi ma ki nhlan ma ni la yi u ¹⁴ indi wa ani so ima wa mi no nhlan

ma na la tieu na ni siran kima lma wa mino a ani ka tie izin ma ni mi ma iwa ani ta gubon ta hi ni viri ma u kase se kase se ¹⁵ iwa hla niwu mallam ne ima mba wa nhlam ma na la tie me na u mi na la ye niwayi ndi tan ma na ¹⁶ yesu hla niwu hi yo ilon me di biye biwa ¹⁷ iwa hla niwu mi na he ni lilon na ¹⁸ nitu wa u gran lilon tie ton iwa uhe niwu zizan ana lon mena ikpe wawu tre a a njanji ¹⁹ iwa tre ndi mallam mi toh u annabi ²⁰ ba tie mbu ba ta tre ni rji ni tugbulu yi u bi tre urushali ma yi a bubu wa indi ba tre ni rjiia ²¹ yesu hla niwu iwa kpayenme ni me ni suron me ndi bi na la tre ni rji ko ni tu gbulu ko ni uri shalima na ²² bi si yi sujada ni ndi wa ki tohua kpa chuwo a he ni yahuda wayi ²³ mitoh iton niye natsara wandi bi hu rji ujanji ba tre ni tre mbu ni mi ruhu ni njanji ni tu indi bibi kima irji ni wa ba ni ndu ba tre niwu ²⁴ irji a hi ruhu indi wa ani tre niwu a hi gbigbi ni ndu ba tre ni mi ruhu ni njanji ²⁵ iwa hla niwu mi toh Almasihu ni ye ani taye ani hla koge ni tawu ²⁶ yesu hla niwu imeyi mi wawu iwa ndi asi tre ni u ²⁷ ni mi ton ki almajeran ma ba kbanye u ba kban ni tie sisir ikpe wa yo ani tre ni wa u iri mba a miyen u son geri? ka ahigeri yo u si tre niwu? ²⁸ iwa kagbazima don na he ni mi gbu na hla ni indiba ²⁹ ye toh iguri iwa a hla koge wa mi tiea ana wa wuyi almasihu na ka ani nha ³⁰ ba lu bri ni gbu a da hi niwu ³¹ ni ton kima almajerana ma luni bre wu andi mallam rhi ³² i wa hla ni bawu andi mi he biri iwa bina toh kpe ri ni tumana ³³ almajeran ba tre ni kpa mba ko idioiri me nji niwuna ka idioiri nji ye? ³⁴ yesu

hla bawa biri mu a hi ndi mi tie ikpe wandi wa la ton me ye ni du me kle ndu ma ³⁵nda bi tre dia don iwuya nzah ni du ba yi gri bi? mi hla niyiwu ni woloshi bi ya irjuba ba makan u chan ³⁶indi wa asi chan ani kpa die na shu biri u rju kabi na nji hi viri utuntur ni naki indi u chu ni indi chan ba gir ha mba ³⁷nitre yi iri ni chu batre di iri ni chan ajanji ³⁸i me ton u ndu u hi chan ikpe iwa wu na tie ndu ma na a bari mu ba tieye u luri ni mi ndu mba ³⁹igra samariyawa ba he ni gbu a ba kpayemen niwu niyu kpe wa iwa a tre ni tuma a a hla kle pyen pyenme ikpei waatatia ⁴⁰u samariyawa ba ye niwu na bre ni ndu ye son niba waye son niba tic vi hari ⁴¹gbugbumba ba kanhan hi biwa ba kpanyme nitu lantre ma ⁴²ba tre ni iwa ndi kpanyme mbu ana nitu kpewa wu hla na a nitu wa kita kikimbu ki wowu nito ndi janji iwayi yi u kpa gbungbl chuwo ⁴³niwa vi ha baki baka hi a rhu don bubuki nda ku nko Galilee ⁴⁴yesu kima ana bla ndi bana ya anabi ni nfutu ni gbumeme ma na ⁴⁵niwa aka ri nimi Galilee bi Galilee bu ba kpaa ni woha bana to wawu kpi wa ana ti ni igan u urushelima nitu baba me bana hi ni igan a ⁴⁶zizan ala ye ni cana bubu wa a kma ma ti ihia kikle nikon ri u bi tu chu wandi ivren ma ana kru lo kpa ⁴⁷ni wo ndi yesu ye wruwru ni judiya rhini Galilee a hini yesu nda ka myeu du huu grji hi nda hi chulilo rhu ni vren ma wa ana ti weweire u kwu ⁴⁸mle yesu a kri tre niwu ndi hama bi to kpe u chu tsro nda nu sisri bina kpanyme na ⁴⁹ninkon gua a hla wu ndi mi niu ninkon me grjiye ri du vren mu kwu ⁵⁰yesu a lhawu ndi hi vren me he ni

sisren tgua a kpanye ni lantre wa yesu a tre niwu nda hi kpama ⁵¹ niwa a sia grji hia mriko nduma ba zontu niwu nda ni hla ndi vren ma he ni sisren ma ⁵² niki a mye ba nton wa ikpa a lu si sia ba sa wu lanren ni nton u tangban lilo kpa a akawu chuwo ⁵³ nikima itia a tika ndi ana ni nton kimayi yesu a tre ni wu ndi vrenme he ni sisren niki wawu nikima mba wawu bikoma ba kpanye ⁵⁴ iwayi ana kpe itsro u ha wa yesu a ti niwa aye ni Judiya rhini Galilee

5

¹ Ikype waa a hu gon wa, igan u Yahudawa a he, u Yesu alu hi ni Urushalima. ² Nimi Urushalima whie ni nkontra nt'ma u yii maa he kima wa ba yo ndi Baitasda ni lme Larabawa waa a he ni nkontra bi nzre. ³ Gbugbu ndji bi lilo, bi fyen, bi cbi, bi khwu kpa, ba gru ni maa. ⁴ U maleku Bachi ata grji hi nda hi cu maa ni nton bari, u ndji wa a guci sa za ni maa ni nton wa maa si cu'a, ani fe don ni ko bi lilo riame wa ata lo'a. ⁵ U ndji ri ahe kima wa'azi lo tie ise tra don tandra. ⁶ Wa Yesu a to ndi a kakru ni ki, u wa a kma toh ndi ndji a kru ni kii gbaa me nda hla niwu, "Wu son wu kpa sikpa?" ⁷ Yonde Mallam, mina he ni dio rina iwa ani ban me yo ni mi takpo ma wa ba chuwo ana mita lu ndi mi ri hi ni mi u ndiri ka tie gbla ri Kuchi mu. ⁸ Yesu hla niwu, lunde, ban bubu kuru ni zren" ⁹ Hihari Igu fe si, na ban bubu kuru ma na hi kpama. Nivi u Asabar ma. ¹⁰ Yahudawa ba miyen Igu iwa ba chu lilo rju niwu, "Luwa a Asabar, ana bi ni ndu ban bubu kuru me na." ¹¹ "I wa hla ni bawu ahi ndi wa a chu lilo rju ni mu'a, 'A tre ban bubu

kuru me ni lu zren.'" ¹² U ba miyen, Ahi nahn hla tre ki wu, ban ni lu zren? ¹³ Wawu indji wa ba chu lili niwu'a, ana toh indji iwa a chu lilo rju ni wu na, Yesu lunde hi kpama ni yayinbi nitu jumbu indji gyen klan ki niki. ¹⁴ Ni kogon niki, Yesu ka fe ni mi korji, na tre, toh mba, U fe si, nan lah tatre gan na, ni ndu meme ikperi iwa a lah zan iwayi ndu lah vu na." ¹⁵ Igu luhi na ka hla ni anabawa ba andi ahi Yesu mba a chu lilo rju ni wawu. ¹⁶ Nitu ki, anabawa ba lu ni ti Yesu kyalala me nitu ti kpe ke ni vi u Asabar. ¹⁷ Yesu sa ni bawu, "Itei mu asi tie ndu ye zizan, Imeme mi tie ndu'a." ¹⁸ Nitu ki, Yahudawa ndi ba wu'u ana nitu iwa a ka hu doka u Asabar, kan grjin na, ala yo Irji tie Itie ma, na ban tu ni zrazra ni Irji. ¹⁹ Yesu ka sa ni bawu, "A njanji, anjanji, Ivren na ya tie ni ngrji ma na, se a toh Itie bubu tie, ikpe iwa Itie ni tie ivren anki me ivren ni tie. ²⁰ Niwa Itie'a ani son Ivren na zro ko ge wawu'u wandi ani tie, ani zro igbi bi rigran ma iwa ba zan wa yi'a ni ndu yi tie sisir. ²¹ Na iwa itie ta bi que shimen na no re iviri ana ki me Ivren ani no iviri ni ko nhan iwa ani son'a. ²² Itie chi idio-ri ban na, na ka chuban no vivren. ²³ Ni ndu indi wawu ndu ba ni funtu ina iwa ba toh Itie'a ni funtu'a me. Indji wa ana toh Ivren ni funtu na ana toh Itie me ni funtu na iwa ton ye na. ²⁴ A njanji, anjanji, Indji wa a wo tre mu'a na kpa yenme ni Indji wa a ton me ye'a ahe ni viri hi ni tuntur kuma ana tie meme na ani vuque yaba hi ni viri. ²⁵ A njani, a njanji, mi hla ni yiwu iton ni ye, har me a yeye iwa ik'bon me ba ba wo lan tra Ivren Irji, bi wa ba wo ba nawo. ²⁶ Ni wa Itie

a he ni viri ni wu a, ana ki me ano Ivren Iviri mi ma u tuma kima. ²⁷ Itie a no Ivren son, tuma i wa ani ya ga tre (chu ban), nitu ahi wawuyi a Vren Ndji. ²⁸ Na tie sisir na yi, iton ni ye iwa biwa ba he ni mebeh wawu ba wo lan tre ma ²⁹ na rju yei biwa ba tie ndindi ba lunde hi ni viri (re) biwa ba tie meme ba luhi ni fu ton (que). ³⁰ Mi na ya tie kperi ni tu muna. Na wa mi wo'a, ana ki mi futon, futon mu a u adalci, ana ni son u tumu na, a tu Indji iwa a ton ye. ³¹ Mi tie shaida ni tumu kimu, shaida na hi u njanji na. ³² indji ri he iwa asi no shaida ni tumu, mi toh shaida iwa asi no ni tumu, ahi shaida u njanji. ³³ Bika ton ba hi ni Yahaya, ani no shaida u njanji. ³⁴ Na kima, shaida iwa mi kpa ana shaida u indji na, mi hla biyi ni yiwu ni ndu jubu hi viri. ³⁵ Yahaya a hi fitila u ri, u kpan me bika kpayenmen ni yo si sonron ni kpan mani ton zah me. ³⁶ U shaida wa mi he niwu a zan u Yahaya ni gbengbenle ni ndu wa Itie ni ndi mi tie'a, wato jiji bibiri indu bi wa mi si tie, biki ba si shaida mu andi, ahi Itie a ton me. ³⁷ Itie wa a ton me, wawu ui a shaida me. Bina tie bre wo lan toh ni na toh a he ni he nako quen ri. ³⁸ Itra ana son ni yiwu ni mi dri bina, ni tu wa bi na kpayenmen ni Indji wa a ton Me yena. ³⁹ Biki kra viwu bla tra Rji ni ya bi ndi niki bi fe iviri u son tuntur, iwawu vuvu kima a shaida ni me, ⁴⁰ bina yo sonron me u ye ni mena wa bi fe viri na. ⁴¹ Mi na kpa gber san ni ndji na ⁴² Mi toh bina he ni son Rji ni mi idri mbi na. ⁴³ Mi ye ni mi nde Itie Mu, u bina kpa Me na. U to iri ni ta lu ye ni mi nde ma, bi kpa wu. ⁴⁴ A ni he mba bi kpa yenmen ni yo

sonron, biyi wa bi kpa gber san ni kpa mbi, ni na kpa yenmen ni wa gber san iwa a rji ni Irji na? ⁴⁵ Na yo imeren ni sonron mbi andi Mi tre yi koshishi na. Indji wa a tre yi a Musa, iwa bi yo sonron mbi niwu. ⁴⁶ Bina kpayenmen ni Musa, bina kpayenmen ni me, nitu wa a nhan me nitu mu. ⁴⁷ Bitana kpayenmen ni nhan ma na, bi ti ni he ba ni kpayenmen ni lan tre mu?

6

¹ Ni kogon biyi, Yesu rugran ba-ne Galili iwa ba yo ndji mba-ne Tibaniya. ² Gbirjubu ndji gbugbuu ba lu ni hu ni kpe wa asi tie'a ni bi lilo ba. ³ Yesu lu hon hi ka son ni tu ngbulu ba-ba almajeran ma. ⁴ (Gan ri igan idin u za gran igan Yahudawa a te whir). ⁵ Yesu zun tu hon na toh gbugbu ndji ba gyen klan si ye niwu na hla ni filibu, “ni tsen ki fe bredi, wa ki no indji biyi?” ⁶ (A tre naki na tsar to ni tu iwa wawu me a toh ikpe iwa ani tie.) ⁷ Filibu ka ha sa niwu “bredi dena rii deri hari me ana zrani ndji fie fie me na.” ⁸ Iri ni mi Almajere ma Andarawus, vayi siman Bitrus, hla ni Yesu, ⁹ Ige Ivren ri a nji igbele ton u shai'ir ni lambe hari. a geri iwa yi ni tie ni gbugbu indji bi yi?” ¹⁰ Yesu tre ndu indji kusun.” (Bubu'a me a tie gega.) U lilon ba ba kusun, tsra indji dubu ton. ¹¹ U Yesu a ban bredi ni kogon wa, a gira na ga bi wa ba kusun meme na la ga lambe naki, na wa ba ba son. ¹² Niwa indji ba-ba whurji wa hla ni almajere ma, “ni ndu ba vu gburugbuma iwa a don ba shutie, ni ndu na tie meme na (asara na).” ¹³ U ba vu shu ni sisen wulon don hari gburugbu bredi u sisen iton wa

ba don mbru ma, ni kogon wa bari whrji. ¹⁴ U indji ba toh gban iwa a tie, u ba tre, “A njanji iwa yi ahi anabin iwa ani ye ni gbungbunluyi.” ¹⁵ U Yesu toh ndi ba lu ni ye ban wuni gbengbenle na nye-wu tie Ichu, na lu k'ban hi ni tu gbulu kima. ¹⁶ U yalu tie almajere ma ba lu grji hi ni teku. ¹⁷ Na ri ni mi ghu, na rugran hi ni Kafarnahum, (ni ton wa ibwu tie ye, Yesu na ye ni ba rina.) ¹⁸ Gyugyu ri u gbengbenle ma u njanji ni rhi, teku ni lu ni kinkir. ¹⁹ Nikogon wa ba dran ghu hi na mil ashiri don ton ko talatin, u ba kushi ni Yesu a zren nitu teku siye na te whiwhir ni jirgi'a, u ba ti sisir. ²⁰ Iwa hla ni ba wu, ahi me, na tisisir na.” ²¹ Niki u ba kpayenmen na kpa ni jirgi'a, hihari me jirgi ka ri ni gacci (bubu u jundi zi'a). ²² Ni ivi u ha ibrun klan ndi wa ba krhi ni gran teku ni korima ba tra andi jirgi ri na la don gan na niki se iri, iwa ndi Yesu na ri hu almajeran ma na u ba luhi ni grji ba. ²³ Se jirgi bari wa ba rji ni Tibariya whiewhir ni bubu wa indi ba son na tan gurasa ni kogon wa Yesu a ngiri'a. ²⁴ Niwa indji ba ye toh andi Yesu ni almajaren ma ba he ni ba niki na, ni tie tu mba ba lu ri ni mi jirgi ba na hi ni Kafarnahum ni wa Yesu. ²⁵ Na ka toh ni gran teku'a, na miyen “Mallam, anitan mba u ye ni wayi?” ²⁶ Yesu a sa ni bawu andi, “Njanji, bi si wame yi, ana ni tu wa bi toh igban ikpe wa mi tie'a ni ye na, a nitu wa bi tan gurasar ni wherji. ²⁷ Ban chuwo ni tie kpabi ya ni bubu wa biri wa ani tie meme na, se bi ka wa biri iwa ani son kubon na nji yi hi ni viri (re) u tunturu iwa vren ndi ni no yin'a. ²⁸ Bika miyen, “ahi geri ki tie iwa ani hu son u Rji'a? ²⁹ Yesu sa ni bawu, “iwa yi

a hi ndu Rji, ni ndu yi kpayenmen ni indi iwa a ton'a. ³⁰ U ba miyen, "ahi nkpan geri u tie, ni ndu ta toh, u ni kpayenmen ni wu'a? ³¹ Ahi geri u tie? Ba tietie-mbu ba tan manna ni miji nawa ba nhan, "Iwa no ba gurasar rji ni shu ni ndu ba tan.'" ³² Yesu hla ni bawu, "Njanji, mi si hla ni yiwu, ana Musa yi noyi gurasar rji ni shuna ahi Itie mu mba a no yi gurasar u njanji rji ni shulu. ³³ Gurasar u Rji ani krji rji ni shu na no iviri ni gbungbulu'a." ³⁴ U ba hla niwu, "mallam, ta nota gurasar bi kima ko ni ton rime." ³⁵ Yesu hla ni bawu, ahi meyi mi gurasar iwa ani ano iviri (re) indji wa a ye ni me iyon na tiwu na, indji wa a kpa yenmen ni me hlan ma nala tie wu gana. ³⁶ Ndi mi hla ni yiwu, njanji bi toh me, naki me bina kpayenmen na. ³⁷ Indji wa Itie a ne niwu'a ani ye nime, iwa a ye nimea mina zu menmelen mu na. ³⁸ Mina grji rji ni shu ye, nitu mi tie ikpe iwa me son ki mu na, se de ikpe u son Indji iwa a ton Me. ³⁹ A hi wa yiyi ikpe u son indji wa a ton me, ni ndu mina wa kperi hanma ni mi biyina niwa ani se mika taba shimen ni vi u klakla'a. ⁴⁰ Ahi wayi, i ahi son Itiemu, ndi indji iwa a toh vren na kpayenmen wu ani fe viri u son kuk'bon. Ime ni tashimen ni vi u klakla'a. ⁴¹ Yahudawa balu ni chaba gburgbu ni tuma, nitu iwa atra, "Ahi meyi mi Gurasar iwa grji ni shu'a. ⁴² Ba tre ana wayi, i ahi Yesu Ivren Yusufu, iwa Itima ni Iyima wa ki toh ba na? A ni he ri zizan ani tre andi mi grji rji ni shu? ⁴³ Yesu hla ni bawu, "Ba chuwo ni chaba mlama ni kpabi. ⁴⁴ Ba iri iwa ani ya ye ni me, se Iti mu wa a ton me ye a njiwu ye, mit tawu shimechachu u kekle. ⁴⁵ Ba nha nyi nha

zi ni mi littatafe ana bawa andi, wawu mbawu Irji Bachi ni tsoro ba, u indji wa a wo ni tie, ani ye ni me. ⁴⁶ Niwa idiori ti bre to ni tie'ana, se wawu iwa a rji ni Bachi - a to Bachi. ⁴⁷ Njanji, njanji, indji wa a kpawu nyeme ahe ni iviri u tuntru. ⁴⁸ Ihe me nyi mi bre di u viri. ⁴⁹ Ba ti bi ba ri mana ni miji, na kwu. ⁵⁰ I wa nyi ahi bre di u wa a grji rji ni shu ndi indji wa a ri ngbala ma wa ka na kwu na. ⁵¹ Ime nyi mi gurasa u re (iviri) wa a grji rji ni shu. Indji iwa a ri ni mi gurasa, ani son hi tuntru gurasa yi wa mi no ahi kpamu nitu kpa gbungbulu chu wo." ⁵² Yahudawa ba tifu nimi mba na ni sen nyu ni kpamba'a andi ani he iguyi ani ya nota inan ma kpama ki tan? ⁵³ U Yesu hla bawu, "Njanji, njanji, bita na tan inanma kpa ivren indji na ni nan so iyin mana, bi na fe iviri ni mi bina. ⁵⁴ Indji iwa a tan nanma mu na so inyi mu ani Iviri tuntru, mila zun lude ni ivi u kekle. ⁵⁵ A hla bawu, "Ikisa mi nhla ni yiwu. Nitu inanma mu ahi biri u njanji, iyi mu me ahi ikpe u so u njanji. ⁵⁶ Indji iwa a tan nanma mu, na so iyi mu a son ni mi mu, imeme mi son niwu. ⁵⁷ Na wa itimbu u iviri a ton me, naki mi zren na ti'a, ana ki indji iwa a tan nmma mu, ani son nitu mu. ⁵⁸ Iwa yi ahi gurasa iwa a grji rji ni shulu, ana iri u ba tibi wa ba tan na kwu na, indji iwa a tan gurasa ani son tuntru." ⁵⁹ Yesu hla kpi biyi ni mi ma, njamiya niwa a si tsoro ba ni Kafarnahum. ⁶⁰ Ni wo naki, gbugbuwu ni mi almajaranma ba tre, itre yi a hi ni krifi, i he nha ani ya wo wu?" ⁶¹ Yesu ato ni mi soron ma andi almajereanma, basi chabangbu ru ngbu kima, na miyen ba, "Iwa yi kati lahtre? ⁶² Ani he nihe bi ti

to ivren indji ni hon ni hi ni bubuma u sen na? ⁶³ Ruhu ni iviri, ikpa na ti kperi na. Ahi tre wa mi tre ni yiwu hi Ruhu, u ba ivri. ⁶⁴ Ni naki bari mbi ni wayi bana kpa nyime na.” U Yesu toh rji ni mumla'a wawu biwa bana kpa nyime na nda toh ndji wa ani ka'u no dun ba wu'u. ⁶⁵ A hla ndi, “A nitu kii mba mi hla ni yiwu ndi ndrjo ri na ye nime na se to Bachi mu no'u nkon dun ye nime.” ⁶⁶ Ni kogon kima, gbugbuu ba k'ban hi ni kogon nimi almajanre ma, bati bre hla zren ni wu ngana. ⁶⁷ Yesu minye wulon don hari ba, biyi bi na son hi na, ka nan nakina? ⁶⁸ Bitrus a sa niwu, iwu timbu, ni nha ki hi niwu? Iwu nyi u he ni itre re (ivir) son hi tuntru. ⁶⁹ Kita ki to ni kpanyeme iwu yi u tsatsra ichu u Rji.” ⁷⁰ Yesu hla bawu, “Ana me mi chu yi na, biyi wulon don hari na, iri ni mi bi ani ahi ibirji?” ⁷¹ Asi tre ni Yahuda vivren Siman Iskariyoti, a hi ri ni mi wulon don hari ba, iwa ani ka yesu noba'a.

7

¹ Ni kogon kpi biyi Yesu zren kagon mi gbu Galili, ni tu wa ana son ri ni mi ingbu Yahudiya nitu Yahudawa ba mla ki si gben ndi ba wu'u. ² U igan idin u Yahudawa tewhire. ³ U miri vayi ma ba hla niwu, “Lunde hi ni Yahudiya ni ndu almajeran me ndu ba to ikpi wa u si tre ba'a. ⁴ Idiori, nati kperi ririna inde ani son ndu indji ndu ba to wawuu, nitu wa u tie ikpi biyi u tsoro tume ni rira ni ngbungbulu'a ⁵ Nitu wa imri vayi ma me bana kpanyime niwu na. ⁶ Yesu hla ni bawu, iton mu na tsira rina, ka iton bi ni he ni tan. ⁷ Gbungbulu'a ba na ya kamba niyi na, a

kama ni me nitu wa mi hla ni bawu andi indu a hi memme. ⁸ Bika lunde hi ni idin, ime mi na hi na iton mu tsira rina. ⁹ Ni kogon iwa a hla ikpi biyi, a kuk'ri ni Galili. ¹⁰ Ni kogon wa imiri vayi ma ba hi ni rira na. ¹¹ Nitu iwa Yahudawa ba si wa'u ni bubu indji'a, nani minye, a he ni ntsen? ¹² Rju, rju itre ba he nituma gbugbu'u nimi kuson'a, bari mba tre a hi Indji ndindi, "Ahi Ndji u toh ti." Bari mba ba tisan, andi an, an aye kpa soron ndji ni kasran. ¹³ Ni naki me idiori na tre ni rira ni tumana nitu sisir Yahudawa. ¹⁴ Niwa ba ri igan indji ka ri ni zuzma, u Yesu lu ri ye hekali na (fara) ni tsroroba. ¹⁵ Yahudawa ba luni ti sisir na ni tre, "Ani he iguyi he ni bibi kpran gbugbu'u na yi? Iwa na hi ni magrata na. ¹⁶ Yesu kasa ni bawu, "Itsroro mu'a ana umu na, a u Indji wa a ton me ye'a." ¹⁷ Indji wa ani son ti kpi iwa ani son'a ani ya to tsoro mu'a ko a rji ni Irji, ko mi tre u mu kimu. ¹⁸ Ko inha wa ani tre u tuma, ani wa kbandema mu, ko ahi nha iwa awa kbande Indji iwa a ton me, Indji ki a wu njanji, ikpiri meme ma na he niwu na. ¹⁹ Musa na nuyi ndu na? Ni naki iriri ni mi mbi ana hu ndu'a na. U ahi geri mba ni yoyui ni ndu yi wu me? ²⁰ Ison indji ba hla niwu, "U he ni brji. Ahi nha mba ni son wu'u?" ²¹ Yesu hla bawu, mi ti indu iriri migen, u bi ti sisir wawu mbi. ²² Musa noyi ji (ana ri ni Musa na, a rji ni ba Ti-Iti, Tima), ni ivi u Asabar bi no indji iji. ²³ Indji nita kpa ji, ni ivi u asabar nitu, nduba na lahtre ni du Musa na, ahi ngeri mba noyi infu ni wa ndi mi chu lilo wawu rju ni indji wa a hi lo'a ni ivi asabar? ²⁴ Na tron ni ya shishi na, tron ni u njanji." ²⁵ Bari mba rji

ni Urushelima ba tre, “Iwa ana indji iwa ki si wa ndi ki wu ana? ²⁶ To, a tre dedeme, u ba na tre kperi meniwu na. Ana bi na ni ndu bi chu ndi ba to a ndi i wayi a hi Kristi na, ka ana naki na? ²⁷ Naki, kito i wurji iwa a rji. Ni ton iwa Kristi ni ye, idiori ana to iwurji wa ani rji'a na.” ²⁸ Yesu tre ngbngban me ni mi heke li'a na ni tsoro ba na ni tre, “Bi to me ni to i wurji iwa mi rji. Mina ye ni tu muna, mi ye nitu indji wa a ton ye a hi njanji biyi bina to wu na. ²⁹ Ime mi to mi rji ni wawuyi, a wawuyi ton me.” ³⁰ Balu ni son vu u diori na ya bre wo niwu na iton na tsira rina. ³¹ Indji gbugbu ni mi mba ba kpa nyeme niwu, u ba tre, “Yesu ni ta ye, ani ti zan wayi wa ndi ati ba yi? ³² Farisawa ba wo indji ba tre toto nitu Yesu, Malami bi nikon ni Farisawa ba ton bi gben ndu ba hi vu. ³³ Yesu tre, “Miri he ni yi za mi ni vi ton ni k'ban hi ni Indji wa a ton Me. ³⁴ Bi wa me bi na to mena, bubu iwa mi hi'a, bina ya hina. ³⁵ Yahudawa ba lu ni miyen kpamba, ani tsen iguyi ni hi wa kina ya hi to'a na? Ko ani hi ni Helinawa ba si yar ani hi tsoro Helinawa? ³⁶ A hi lan birime a ni tre naki, bi wa me u bina to me na, iwurji me hi'a na, bina ya hi na?” ³⁷ Ni vi u kekle'a, ki kle ivi u idin, Yesu lu kri kri na yar yin gbangban, na hla, “Indji wa lan ma nita ni tiwu wa ka ye nime na so. ³⁸ Indji wa a kpayenme ni me, ina wa itre Irji'a a la, ni mi ma iba u re (iviri) ba gukbon ni mi ne ma.” ³⁹ A tre naki nitu Ruhu (Ibrji ndindi), ni biwa ba kpa yeme niwu'a iki ba kpa, bana nu Ruhu (ibrji) rina, nitu wa bana gbre Yesu san rina. ⁴⁰ Bari ni mi son'a ba lan tre ba naki, na tre, gbigbi iwa yin a hi ana

ebi yi.” ⁴¹ Bari ba tre, iwayi a hi Almasihu.” U bari ba tre, “Almasihu ni rji ni Galili? ⁴² Nda tre Irji hla Almasihu ni rji ni mi mla Dauda ni Batalami na, rji ni mi vi gbu wa Dauda rji? ⁴³ U ba ga kpa ni mi son nitu ma. ⁴⁴ Wa bari mba ba vu, idiori na yowo na. ⁴⁵ Niki bi gben'a ba kaban ye ni Firistoci bi nonkon'a ni Farisawa biwa ba tre, “Ahi ngyeri sa bina njiwu ye na? ⁴⁶ Bi gben ba tre, ko diori na ti bre tre nayi. ⁴⁷ Farisawa ba sa ni bawa, “Ba kpayi kasran? ⁴⁸ Ka iri ni mi chuba a kpanyeme niwu, ka ni mi Farisawa? ⁴⁹ Indji bi son yi ba na to tron na, ba ti meme ye. ⁵⁰ Nikodimus hla ni bawu, wawu wa a ye ni Yesu, ni ri ni mi Farisawa, ⁵¹ Indu mbu tre ni ndu fu ton nidi ndi ri ni wo ikpe iwa a ti'a? ⁵² U ba minye, iwume u rji ni Galili? ban ya ni hla anibi wa ani ya rji Galili'a. ⁵³ Niki indji wawu ba lu shan hi ni ko'mba.

8

¹ Yesu hi ni gbunlu Zaitun. ² Ni mbubele a ka ban ye ni hekeli, indji wawu'u ba kaban ye niwu, aye kuson na si tsoro ba. ³ Se bi nha ni Farisawa ba nji Iwa wandi ba vu asi tie ngyungyu, u ba yo ni tsutsu mba. ⁴ U ba tre niwu, Malan, Iwa yi ba vu ahe ni mi si ti ngyungyu. ⁵ Ni du Musa, a tre ki ta bi indji bi ki, Iwu u tre nigen ni tuma?” ⁶ U ba tre naki ni ndu sa tre ni ndu ba fe ni ikpe wa ani kpa ndema tie meme (Ko latre), u Yesu sontu grji na si nha ni menme ni vren wo. ⁷ U ba kamba na kri ti tutu bubu miyen, wa lukri ni ndide na hla bawu, “Indji ri ni mi biwa ato ana latre na, ka guci ta. ⁸ A la sontu grji na nha ni

vren woma. ⁹ Ba wo naki na lu shan rju ni yi yir ri ni ninkon, na ka Yesu don ni grjima, mba Iwa wa ba na yo ni tsutsu mba. ¹⁰ Yesu lu kir dinde na miyen, "Iwa, bi wa ba nha wu ba he ni tse? Idiori na nhau na? ¹¹ Wa hla ba diori, (Ubangiji), "Yesu tre, imeme mina nhawu na, hi na la latre ganna. ¹² Yesu tre niba ganri, andi, "I hi me yi mi kpan u gbungbulu, Indji iwa a hume ana tre ni bwuh na ama ani he ni kpan u re (iviri)." ¹³ Farisawa ba tre niwu, "U zi tre nitu ikpe wa wuto'a nmitu tume, ana njanji na. ¹⁴ Yesu sa nibawu na hla, mi ti sheda tu mu me, ahi njanji, mi to iwurji wa mi rji ni wa mi hi'a, biyi kuko bina to wurji wa mi rji'a na, bina to wurji wa mi hi'a na. ¹⁵ Bi tron u son tu, ime na tron to ni diori na. ¹⁶ Ko mina tron ni diori me, itron mu mu'a a u njani nitu ana me kankrji mu na, ki he mbu Iti mu wa a ton me. ¹⁷ Ee, Ana ki ni du wa ba nha mi tre bitsi, andi sheda indji hari a njanji. ¹⁸ Ahi me yi mi sheda itu mu, u Itimu iwa a ton me a sheda mu." ¹⁹ Ba miyen, "Iti me ahe ni tsen?" Yesu hla ni bawu bina tome na, me bika tre Itimu, bina to me, bina to Iti mu'a me. ²⁰ A hla tre biyi whirewhir ni bubu wa ba zi kpi wa si tsoro ba tre Rji ni mi hekeli, idiori na vu na nitu iton ma na tsira rina. ²¹ Na hla bawu bru, mi hi biwa bina to me na, bi kwu ni mi latre bi. bubu wa misi hi'a, bina ya hi na. ²² Yahudawa ba tre, ani wutuma mu, na ni tre iwurji wa mi hi'a bina ya hi na?" ²³ Yesu hla bawu biyi bi rji ni meme, u me mi rji ni shu. Bi he ni gbungbulu yi, ime mina rji ni yi ni gbungbulu yi na. ²⁴ Iki sa mi hla niyu bi kwu ni mi latre bi. Bitana kpayemmen ni

sonon bi andi a hi me na, bi kwu ni mi latre bi. ²⁵ U ba tre niwu, awu nha? “Yesu hla ba wu, ikpe mi hla rji ni mumla. ²⁶ Mi he ni kpi gbugbuwu wa mi hla ni yiwu, ni gbi ton ni yiwu ni tuma. Naki me, indji wa a ton ndu, andi u njanji, ikpi wa mi wo niwu'a a baki mi si hla ni gbungbulu ba.” ²⁷ Bana tona ndi asi tre nitu Iti'a. ²⁸ Yesu tre, bita zu Vren Ndji hi ni shu ri bi to ndi a hi me, ndi mi ti kpi ri ni tumu na. Na wa Iti tsoro me, naki mi si ikpi ni yiwu. ²⁹ Wawu wa a ton me ndu'a, ana ka me don kan grji mu na, ahe ni me nitu kpi wawu wa me ti'a ani kpa soron ma si.” ³⁰ Wa Yesu si hla bi mba, indji gbugbu'u ba kpa yemme ni wu. ³¹ Yesu hla biyi ni Yahudawa biwa ba wo na kpayenmen niwu, “Bi ta kli ni mi tre mu ni njanji, bi almajere mu bi nanji. ³² Bi to njanji, u njanji ni kpayi chuwo.” ³³ U ba sa niwu, “Ki mir bi grji ba Ibrahim wa kina ti bre hu diori kan na, iwa tre ni genri, ba kpatachuwo?” ³⁴ Yesu hla bawu, “Njani, njanji, mi hla ni yiwu, indji wa ani latre, ahi gran latre. ³⁵ Igran, na son ni ko se ka se na, ata son se ka se. ³⁶ Naki, ivren nita kpa yi chuwo, u bi nawo wawu. ³⁷ Mi to bi, bi igrji Ibrahim, bi son bi wuma, nitu wa lan tre mu na he ni bubu son ni mi bina. ³⁸ Mi hla ikpe wa mi to ni Ti mu, biyi bi ti ikpe wa bi wo ni ba ti bi'a. ³⁹ U ba sa niwu, “Ibrahim mba a timbu, Yesu hla bawu, “Bina mir Ibrahim bina ti ikpe wa Ibrahim a ti'a. ⁴⁰ U, zizan bi son wume, indji wa a hla njani ni yiwu wa a wo rji ni Rji. Ibrahim na ti naki na. ⁴¹ Bi ti na Iti mbi, u ba hla niwu, “Bana grji ta ni mi gyugyu na, ki he ni Iti riri, Irji.” ⁴² Yesu hla bawu, “Irji ana Iti bi bi na son

me, u mi rji ni Irji i mi he ni yi zizan, ana ni tumu mi ye na, a wawu yi ton me. ⁴³ Ahi genri sa bina ya to wo tre mu na? e bina wo tre mu na. ⁴⁴ Bi u Ti bi, Ibrji, bi son bi hu iza ma Iti bi, ani wu ndi rji ni mumla mu ana kri ni njanji na he ni wuna, anita ni hla ice, asi hla Iti ma (isoron ma) rji ni mu a indji u ce na Iti u ce ngari. ⁴⁵ Wa mi si hla njanji ni yiwu u bi na kpa yenme ni kpe wa mi si hla na. ⁴⁶ Ahi nha ni ri mbi a vu me ni latre? Mi ta hla njanji u bi ka na kpayemme na? ⁴⁷ Indji wa a u Rji ani wo tre Rji, biyi bina wo tre Irji na, nitu wa bina u Rji na. ⁴⁸ Yahudawa ba sa niwu, natre, “Kina hla njanji na nitu wa ki hla andi u indji u Samariya ni he ni meme brji?” ⁴⁹ Yesu sa bawu, “ime mi na he ni Ibrji na, mi to ninkon u Timu, biyi bina to ninkon mu na.” ⁵⁰ Mina wa to tu mu ti kperi u tu mu na, Indji ri he wa ani wa na ni gbi ton. ⁵¹ Njanji, njanji, mi hla ni yiwu, indji wa a hu tre mu, ana to kwu na.” ⁵² U Yahudawa ba tre, zizan yi ki to u he ni brji. Ibrahim ni ana bawa ba kwu, iwu u tre, indji wa a hu tre me ana to kwu na.’ ⁵³ Ee, u na zan Iti mbu Ibrahim ni ninkon na wa kwu, ka u zan? anabawa me ba kwu, u ban tu ndi u nha?” ⁵⁴ Yesu sa, “Mita ban tumu ti kperi u tu mu, ani u migyen, ahi Iti mu mba ban ti kperi iwa bi tre ahi wawuyi a Irji bi. ⁵⁵ Bi mebina tou na, ime mi tou, mi ta tre mina tou na, ka mi kati iriri ni yi me, indji u ce, se me, mi to ni ni hu tre ma. ⁵⁶ Iti bi Ibrahim a gir ni to ivi mu, a tou na gir.” ⁵⁷ Yahudawa ba hla niwu, “Una ti hamsi (50) rina, una to Ibrahim?” ⁵⁸ Yesu hla bawu, “Njanji, njanji, mi si hla ni yiwu, mi heri, ban grji Ibrahim. ⁵⁹ U ba vu tita ndi ba tau,

u Yesu ri tuma, na rju ni mi hekeli'a.

9

¹ U Yesu ka si hi, nato iguri u fyen wa ndi a yar shishi tu rji ni wa ba ngrji'a. ² U almajere ma ba miyen wu, "Mala, ahi nha mba latre, ahi gu'a ka a ba Itma ba Iyimma, wa ba ngrji ti fyen naki?" ³ Yesu hla ni bawu, ana igu'a na a na, Itima bi Iyima na wa ba la tre na, ani ndu ilti Irji tsira. ⁴ A gbigbi ndu ta ki ti ndu wa a ton me rji ni mumla. Ichu ni ye iwa idiori na tindu na. ⁵ Ni wa mi he ni gbungbulu'a ime yi mi ikpan u gbungbulu'a. ⁶ Ni kogon wa Yesu hla ikpi biyi a ti ten yo meme, na tsie iten ni meme'a, na vu gban ni shishi gu'a. ⁷ Na hla niwu hi, ni hi nglau ni takpo ma u Siloan (wa ani hla ndi mi ton)." Igu'a luhi na ka nglau, a kaban ye na ni to. ⁸ U indji bi igon kanhlan mba ni bi wa ba zi to rji ni sisenmu'a ani bre, u ba tre, "ana igu yi'i wa ani son na ni bre'a na?" ⁹ Bari ba tre, a wawuyi, bari ba tisan, 'A'a, a rju wawu yi,' iwawu tre, ahime wawuyi." ¹⁰ U ba tre niwu, ba bu'u shishi'a ni he? ¹¹ I wa sa ni bawu, iguri wa ba yo ni Yesu a hu meme na gban ni mu shishi na hla nimu, hi ni ne Siluwan ni nglau u mi hi ka nglau, u shishi lu ni to. ¹² U ba miyen, "Ahe ni tsen?" wa hla, mina to na." ¹³ U ba nji igu hi iwa ana indji u fyen ni Farisawa. ¹⁴ Ahe ni ivi u asabar wa Yesu a hu meme na bu'u shishi niwu. ¹⁵ U Farisawa ba la miyen ngari ya da a fe nito bubu, a hla bawu, a yo meme ni mu shishi u mi nglau zizan ni to." ¹⁶ Ba ni mi Farisawa ba tre, iguyi a indji Rji na, ana ni to ivi u asabar na." U bari ba tre, "Indji u

latre ni ti ni heri na to ti gban biki?" ba ga kpa ti hari. ¹⁷ U ba la miyen indji u fyen ngari, "U tre ni ngeri ni tuma'a tu rji chachu iwa a bu'u shishi me?" Indji nfyen tre, ahi Anebi." ¹⁸ Ye zizan me Farisawa ba me ba na kpa yeme nda ahi wawuyi indji u nfyen na wa ba bu'u shishima na se wa ba yo ba Time ni ba Iyi ma iwa a shishima bu'a. ¹⁹ U ba miyen ba Tima ni Yima, iwa yi ahi vren bi wa bi tre bi ngrji ni fiftyen? Ani he mba ani to zizan?" ²⁰ U ba Tima ba hla, "Ki to iwa yi a vren mbu wa ki ngrji ni fyen. ²¹ Ati ni nani ya, kina to na, miyen a sen ndi, ani ya tre kima." ²² Ba tima ba tre biyi, nitu wa ba si tie sisir Yahudawa. Yahudawa ba ba riga zi indji iwa a tre ikpe wa ani hu gon ma andi ahi Kristi, ba ban ta yo ni mi ta kpoma. ²³ Nitu kima, ba itima ba tre, "A sen ndi ye, miyen." ²⁴ Ngari ba la yo u gyu u ha ba la yo igu fyen na hla niwu, "No Rji ni kon. Ki to igu yi a ndi u latre." ²⁵ I gu ki hla bawu, mina to na ka a hi ndji u latre na. Ikpe riri mi to na'a mina ndji u fyen, u zizan mi to." ²⁶ U ba tre ahi geri a ti niwu?" ani he a bu'u shishi niwu? ²⁷ Wa hla, "Mi hla ni yiwu ye, bina wo na ahi geri bi son bi wo ngari? ²⁸ U ba mren na hla, u almajerema, ki ta ki almare u Musa. ²⁹ Ki to Irji a tre ni mu, ki na to i wurji wa iwayi a rji'a na." ³⁰ Igu'a sa bawu na tre, iwayi a kpe u shan (mamaki), iwa bina to iwurji iwa a rji'a na, me a bu'u shishi mu. ³¹ Ki to Irji na wo indji bi latre na, indji wa anita no tuma na ni tie ikpe wa ani son, ani wo wu. ³² Rji ni tuntru mu ni gbugbulu'a ki ti bre wo ndi idiori bu'u shishi ni indji wa ba ngrji ni

fyen na. ³³ Ide indji'a ana rji ni Rji na, ana ya ti kperi na." ³⁴ U ba sa niwu nha hla niwu, wawu'u ba ngrji ni latre, i u la si tso ro ta? U ba ban ta rju ra. ³⁵ Yesu a wo andi ba zu rju nimi hekeli'a a wau na tre, u kpayenme ni Vren Ndji? ³⁶ Wa sa na tre, "Ahi nha, Bachi, wa mi kpayenme niwu?" ³⁷ Yesu hla niwu, "U to, ahi wawuyi wa a si tre niwu." ³⁸ Igu'a tre, Bachi, mi kpayenme, wa no ninkon ma (kwu gbarju niwu). ³⁹ Yesu tre, "A tron miye, miye ni gbungbulu yi ni ndu biwa ba na to na ndu ba to, U bi wa ba ta to ndu ba yarshi (tifyen)." ⁴⁰ Bari ni Farisawa ba, wa ba heni wu'a ba wo wayi, na miye, "Ki me ki yarshi?" ⁴¹ Yesu hla bawu, bina yarshi, bina to na, zizan bi tre, kito, naki latre bi riheri.

10

¹ Njanji, njanji, mi hla yiwu, indji wa ana ri zu ni gontra hi ni gran tan ba ba na, na hon hu igon ri, indji mba a ndji u yibi na ni kri ni kon. ² Indji wa ari zu ko gon tra ahi indji u krju tanba. ³ Indji u gben a bu'u gon tra niwu. Itanba ba ba wo tre ma, ani yo tanba ba ni nde mba, na nji ba hi kora. ⁴ Ani ta nji ba hi kora, ani guci u tanba ba ba hu nitu wa ba to tre ma. ⁵ Bana hu indji u tsri na, se ba kulu ni wa bana to itre ma na." ⁶ Yesu tre bawu ni misali yi, u ba na to tu tre wa asi hla ni bawu na. ⁷ Yesu hla bawu ngari ndi, njanji, njanji, mi hla yiwu, ahi meyi mi inkon tra tanba ba. ⁸ Biwa ba ye guci ni mu'a wawu mba wu ba bi yibi ni bi kri ni nokn, u itanba ba bana wo bana. ⁹ Ime yi mi gon tra, indji wa ari zu niki ni nkon mu, ani nawo, ani hi na rju na fe

bubu u ri. ¹⁰ Indji u yibi na ya yena nitu wa a yibi, a wu na su indji tu. Mi ye ni ndu ba fe re (iviri) na fe re (iviri) u babran. ¹¹ Ime yi mi indji u krju ndindima. Indji u krju ndindi ma ani ka re (iviri) ma no nitu tanba ma. ¹² Indji wa ahi vren u ton ndu'a, ana indji u krju na, wa na indji u tanba ba na, ani ta to ya niye, ani kaba chuwo na tsutsu, u iya ka vu ba na vraba ti nkankan. ¹³ A tsutsu nitu wa ahi indji u tie ndu u kenle mba wana ri niwu ni sonron na. ¹⁴ A me hi me yi mi indji u krju ndindi ma, mi toh bimu, bimu ba toh me. ¹⁵ Iti'a ato Me, Ime mi toh Iti'a, mi ka re (iviri) mu no nitu tanba ba. ¹⁶ Me he ni tanba bari wa bana u gran yi na. Dole dun mi nji ba ye ngame, u ba wo lan mu u ntma ba ba he ni bubu rhirhi nda he ni ndji u krju ba rhirhi. ¹⁷ Ni tu kima, Iti'a ni son me, mi no re mu (iviri) ni ndu mi la ffe ngari. ¹⁸ Idiori na ya ban ni me na, ime mi no ni tumu, mi he ni gbengbenle u no, ni he ni gbengbenle u bawu ngari. Mi kpa umurni rji ni Timu.” ¹⁹ Ga kpa la lunde ni mi tsutsu Yahudawa nitu lan biyi. ²⁰ Gbugbu'u ni mi mba ba tre, aheni brji, ahi indji u siran ngari ani tunge bisi wowu?” ²¹ Bari ba tre, biyi bana lan tre biwa ba he ni brji na. Ka indji u brji ni ya bu'u shishi indji u fyen? ²² U ton igan Tsakakewa (Tsiratsira) ni Urushelima a ye tsira'a. ²³ Ana iton u ma lu, u Yesu zren si hi ni mi hekeli Suleimanu, wa ba me mu me ziye'a. ²⁴ U yahudawa ba lu hrawu kagon na miyen, “Ani tan mba u chuta chuwo ni mi mire. ²⁵ Yesu hla bawu, “Mi hla ni yiwu, u bina kpa yenmen na, indu wa mi si tie ni mi nde Bachi, ba tsoro igban mu. ²⁶ Naki

bina kpayenme na nitu wa bina tamba mu na. ²⁷ Itanba mu ba wo me, mi to ba, ba hu me. ²⁸ Mi noba re (iviri) u tuntur, ba na to h ikwu na, idiori na ya kpa niwu mu na. ²⁹ Iti mu, iwa Ane ba, a zan ndji nikon wawu, idiori na ya u kpa ni wo Ti'a na. ³⁰ Ime ni Iti'a ki riri me." ³¹ U Yahudawa ba la vu tita ndi ba ta. ³² Yesu sa bawu, "Mi tsoro yi indu bi babran ma rji ni Ti'a. Nitu iri ni mi indu'a bi ki tame?" ³³ U Yahudawa ba sa niwu, "Ana nitu indu iri u ndindi ma mba ki si ta na. Ani tu kpande ti meme nitu. u indji ni kaban ni ban tume na Rji. ³⁴ Yesu sa ni bawu, bana nha nha zi ni du itron bina, mitre, "Bi rji bi ka viri?" ³⁵ Ani ta yo ba Irji biwa itre Rji ye ni ba (bana ya karya na si na,) ³⁶ Bi si hla ni indji wa Iti a zi na ton ndu ni gbungbulu'a, u se latre, (kpa nde tie meme) nitu wa mi tre, Ime mi Vren Rji'a? ³⁷ Mi ta na si tie indu u Timu na, bi ka na kpayenme ni me na. ³⁸ Ide mi siti bika, u bi na kpa yenme me na, kpa yenme ni ndu ni to ni ndi Iti he ni me i mi he ni Ti. ³⁹ U ba tsi kpukpa ndi ba la vu ngari, iwa na bawo rju kado ni wo mba. ⁴⁰ Wa hi kpama ni koshishi ni inne Urdun hi ni bubu wa Yahaya ta ti batisma ni sen'a. na ka son ni ki. ⁴¹ Indji gbugbuwu ba ye niwu, "Njanji Yahaya na ti ba gban kperina (alamu) wawu ikpe wa Yahaya ta tre nitu gu yi'a ba njanji. ⁴² Indji gbugbuwu ba kpanynme niwu ni ki.

11

¹ U igun wa ba yo ni Lazaru, a lo'a hi indji u Baitanya, ni gbu ba Mariyamu ni vayi ma Marta.

² Mariyamu wa gban yen ni Bachi na se za ma

ni futu ma, wa vayi Lazaru si lo'a. ³ Imri vayi maba ton ba adu hi ni Yesu, andi, "Bachi, ya, indji wa'u son si to." ⁴ Wawo, na tre, "Lilo mba ni nji hi kwu na nitu gbere san rji ni ndu vren Rji ndu fe gbere san ni tu ma." ⁵ Yesu ni son Marta, ni vayi ma vren wa ni Lazaru. ⁶ Wa a wo ndi Lazaru silo'a, na kri ti ivi hari ni bubu wa ahe. ⁷ Ni kogon ki, wa hla, ni almajere ma, "Biri ki hi ni Yahudiya ngari." ⁸ U almajere ba hla niwu, "Mala, Yahudawa bari si wa ndi ba ta ni tita, u la ni son k'ma hi ni ki?" ⁹ Yesu tre niba, andi inton u kpan rji ana awa wulon don ha na? Indji wa a zren ni ri, ana kubu zana, ni wa asi to kpan u gbungbulu yi. ¹⁰ Indji wa ni zren ni chu, ani kubu za nitu wa ikpan na he na. ¹¹ A tre kpe biyi ni kogon biyi, a hla ni bawu, "Ikpan mbu Lazaru a si kru nna, mi si hi bubu shime lunde ni na. ¹² U almajere ba hla niwu, "Bachi, ani ta si kruna, e ani shime ni nna'a." ¹³ Yesu si tre ni tu kwu Lazaru u ba si nda asi tre nitu kruna u kusimu. ¹⁴ U Yesu a mamla hla ni bawu ndi, "Lazaru kwu. ¹⁵ Mi ngyiri ni tubi, niwa mina he na ni ndu kpanyeme. Biri ki hi niwu." ¹⁶ Toma, wa ba yo ndi vren u hlen hen, a hla ni mburualmajere ba ndu baba hi ngame na hi kwu ni Yesu." ¹⁷ Wa Yesu aye, u wa ye to Lazaru ati za'a ni be ye. ¹⁸ Baitanya ahe whewhre ni Urushalima, avi zren fifie me ni tsutsu mba. ¹⁹ Yahudawa gbugbuwu ba ye ni ye chiMaryamu mba Marta ni kwu Lazaru. ²⁰ Wa Marta wo andi Yesu ni ye, na luhi ni ndu wawu hi same wu'a u Maryamu a son zu ni miko. ²¹ Marta hla ni Yesu, "Bachi, una he nita ni lalon mu, vayi

mu ana kwu na.” ²² Zizan me mi to ikpe wa u bre Rji ani no'u.” ²³ Yesu hla niwu, vayi me ni ta shime. ²⁴ U Marta hla niwu, “Mi to ani ta shime chachu klekle.” ²⁵ Yesu hla niwu, “Ime yi mi ta shime u klekle, Ime yi mi re (iviri), indji wa a kpanyeme ni me, ani ta kwu, ani ta shime; ²⁶ ni indji wa ahe ni re (iviri), na kpanyeme ni me, ana kwu na; u kpanyeme ni wa?” ²⁷ U wa hla niwu, “E, Bachi, mi kpanyeme andi iwuyi u Almasihu, Vren Rji, iwa ani ye ni gbungbulu'a. ²⁸ Ni wa a hla naki, na kma hi ni vayi ma Maryamu, na yo ti gigran, na hla, “Mala ye ri ye, na ni yo.” ²⁹ Wa a wo naki, wa lunde gbagbla hi niwu. ³⁰ Yesu na ri ni vi gbu'a rina, ahe ni bubu wa Iwa ka same ni wu'a. ³¹ Ni Yahudawa wa ba he baba Maryamu biwa ba ye chi ba ni kwu'a, bato lu rju ni miko gbagbla me, u ba lu hu, ni ban andi a rju ni bubu yi ni nyu be. ³² Wa a ka ri ni bubu wa Yesu he'a na ka Joku niwu ni za ma, na hla, “Bachi, una he nita, vayimuy ana kwu na.” ³³ Wa Yesu ato'u si yi, ni Yahudawa biwa ba hu'a, i wa kpere ni Ruhu na lo ni suron; ³⁴ iwa tre, bika yo ni ntsen? “U ba hla niwu, “Bachi, ye to.” ³⁵ Yesu yi. ³⁶ U Yahudawa ba ba hla ndi, “toh yanda ani son Lazaru!” ³⁷ Ba mba ba tre, “Wawu igu yi wa a ya no indji u fyen to bubu'a, ani na ya u gu hi bubu kwu na? ³⁸ Yesu he ni mi si lo suron ni tu ma, na hi ni be'a. Ibe'a a he ni ko fron tita u ba ka he ni tita. ³⁹ U Yesu tre, “Ban tita yi rju.” Marta vayi Lazaru wa a kwu a, a hla ni Yesu, “Bachi, zizan ikon kmo a gla ye niwa a ti ivi nzah ni kwu. ⁴⁰ Yesu hla niwu, mina hla niwu ikpe wa u kpanyeme u to nikon u Rji'a na? ⁴¹ U ba ban tita rju, Yesu zun

shishi na tre, “Iti, mi ngyiri niwu niwa u wo me.”
⁴² Mi to wa u wo me ni ton wawu, nitu son yi wa gyen klan kagon mu yi mi tre wa, ni ndu ba kpanyeme andi ahi wuyi u ton me.” ⁴³ Ni wa a tre kle, na tre gbame, Lazaru rju” ⁴⁴ U ndji wa a kwu'a a lu rju, u za ma ni wo ma ba he ni lilo'o ni pri, shishima he ni kika ni gbanjan nklon. Yesu hla bawu, “Bika siwu, ndu hi.” ⁴⁵ Gbugbuwu ni mi Yahudawa wa ba ye ni Maryamu ba to ikpe wa Yesu ti'a u ba kpanyeme niwu. ⁴⁶ U bari ba kma hi naka hla ni Farisawa ikpe wa Yesu a ti'a. ⁴⁷ U Firistoci bi nigon, 'a ni Farisawa ba yo indji bi kpanchi'a shuti buburi, u ba tre, ageri kita?” igu yi ani ti gban bi babran. ⁴⁸ Ki ta kadon naki, indji ba kpa'u nyeme, Romawa ba ye kpa bubu mbu, ni ndji mbu. ⁴⁹ Naki, iri ni mi mba kayatas kena wa ndi ahi kikle Firist ni se kima, a hla bawu, “Bi na to kpe na. ⁵⁰ Bi na mla ya a bi zan ni ndu indji riri kwu ni tu indji, ni wa indji wawu ba sutuna.” ⁵¹ A hla ki, ana nitu ma kankrji ma na, ani tu iwa a hi kikle Firist, a to tsu ndi Yesu ni yi ni kwu ni tu ndji; ⁵² ana nitu indji kankrji na, anitu ndu ba shi imri Irji ti ni buburi biwa ba lu vra kagon. ⁵³ Rji ni chachu ki na lu ni tsikpa bubu wa ndu ba wu Yesu. ⁵⁴ Rji ni ki Yesu na la ni zren ni rira ni mi Yahudawa na. Wa ala kma hi ni kalan ri whiwhre ni miji ni gburi wa ba yo Ifraimu. Ni mu a son ni almajere ma. ⁵⁵ Igan u ru gran (indji ketarewa) u Yahudawa a tewhre, gbugbu ba hi Urushalima rji ni klan meme'a hi ri ndu ivi idiri ni ndu ba kati tsatsra. ⁵⁶ U lu ri wa Yesu, na ni tre ni kpa mba niwa ba kri ni ni hekeli andi, “Angye bi ki rhimre? Ana ye ni idin

na? ⁵⁷ Kikle Firist ni Farisawa ba yo du andi ko ni zen wa ba to Yesu ba ka ye hla ni ndu ba vu.

12

¹ Ivi tanne hi ni vi u gan rugran'a (Idin ketere) Yesu ye ni Baitaya ni bubu wa Lazarus ahe'a, uwa Yesu a tawu shime rju ni be. ² U ba tie birli wu ni ki u Marta ahe ni ndasi nno ba birli, u Lazarus ahe ni ba nda kakru ni tebur u rli ni Yesu. ³ U Maryamu ka ban turare nard, nda nyuu za Yesu niwu nda se za Yesu ni nfutu ma. U turare ka vra whi shu ni koh'a wawu. ⁴ Yahuda Iskariyoti, iri nimi almajere ma, wa ani kawu le, a tre, ⁵ "Ahi ngyeri mba sa ba na le ni tulare dinari dari tra na ka ga bi na?" ⁶ A tre naki ana ndi ahe niwu mi sron ma na, a wa'a ndahi ndji u yibi. A wawuyi ni zi imbu nklen'a, nda ni son ybi ni mi. ⁷ Yesu tre, bika chowo ni ndu ka kpye wa ahe wu'a zi ni fi wa baka rju me'a. ⁸ Biya ba he ni yi ko ni tanyi u me mi na he niyi chachuwu na. ⁹ U gbugbu Yahudawa ba wo andi Yesu a he ni kii u ba ye, ana nitu Yesu ni nkrji megyen na, baye son to Lazarus ngame wa Yesu tawu shime ni khwu'a. ¹⁰ U Firistoci bi ni kon, baka ka'nyu kabi nda wa nkon u wu'u Lazarus ngame. ¹¹ Nitu ma yi wa Yahudawa gbugbuwu ba ka kpa nyeme ni Yesu. ¹² Ni vi rima indji gbugbuwu ba ye ni gan. Ni wa ba wo ndi Yesu ni ye ni Urushalima, ¹³ u ba vu ihran dabino nda rju ni gbu nda hi kpawu nda ni yo gbangban me nda ni tre, "Hosanna! Lulu ahi wu Indji wa ani ye ni mi nde Bachi, Ichu Israila. ¹⁴ Yesu a ka fe ivren jaki (Aholaki), nda hon nitu ma, towa ba ngha'a, ¹⁵ "Na ti sissri na,

Ivrenwa Sihiyona, yayi, ngye Ichu ni ye, a son nitu vren jaki.” ¹⁶ Almajere ma bana to tu mana ni mumla, ni kogon wa ba gbyre Yesu san, baka tika, andi ba nha nda ni he to kima, u ba ti ba ni wu na kima. ¹⁷ Ij'bu ndji ba a hla ndi bana he niwu niwa a yo Lazarus rju ni mi be nda tawu shime ni khwu na. ¹⁸ Nitu kima, gbugbu indji ba ye ni ndu ba same niwu nitu wa ati gban (alama) yi. ¹⁹ Ni naki, se Farisawa bari bubu tre ni kpa mba andi, “Yayi, bi heni kpe u tina bi to, gbugbulu,'a ba hu wawu ye. ²⁰ Indji bi Helinawa bari ni mi bi wa ba hi ni sujada u idin. ²¹ Ba ki ba hi ni Filibu, igu u betsa ida wa ahe ni Galili, u ba tre niwu, “Mala, ki sun to Yesu. ²² Filibu ahi na ka hla ni Andarawus, u Andarawus ba hi mba Filibu, u ba hla ni Yesu. ²³ Yesu hla bawu, “Inton tsra ye wa ba shu ngbarju ni Vren Ndji. ²⁴ Njanji, njanji, mi si hla yiwu, iwolo alkama ni ta na joku ni meme na kwu na, ani he ni ngrjima, u ani ta kwu, ani ti wolo gbugbuwu. ²⁵ Indji wa ani son ivri ma, ani wa wu hama, u indji wa ana son ivri ma na ni ngbungblu yi ani kiyaye wu nitu ivri ma u tuntru. ²⁶ Indrjori nita ni shu ngbarju nimu, wa ka hume, ko ni ntsen wa mi he'a, ni mu igran ni sun. Indji wa a shu ngbarju nimu, Iti ni no ninkon. ²⁷ Zizan isron mu he ni mi mmren, u mi tre ngye? Iti u kpa me chuwo ni ton yi? Ani to kima yi me ye ni ton yi. ²⁸ Iti, shu ngburju ni tume.” U lantre ri ni tre, “Me shu ngbarju niwu, mila shu ngbarju niwu ngari. ²⁹ U indji biwa ba ki na kima bawo lantre, na tre ahi zan bari ba ri ba tre ahi “Maleka mba tre niwu.” ³⁰ Yesu tre, “Andi lan tre yi na ye nitu mu na, a nitu mbi.”

³¹ Zizan ba tron ni gbungblu'a: zizan ba zu Indji wa ani nji gbunglu'a. ³² U me, ba ta ba me lu ni gbunbglu'a, Mi gbron indji wawu ye ni kparamu." ³³ A hla wayi ni tu iri kwu wa ani kwu'a. ³⁴ Ijubu indji ba lu tre, "Ki wo ni mi tronandi Almasihu ni son hi ni tuntru. A nihe u tre, ba zun Vren Indji? Ahi nha mba hi Vren Ndji'a?" ³⁵ Yesu hla bawu, "Zizan ni vi ton tsa me bi son ni ikpan. Bika zren ni kpan tu ka ari he ni yi ri, na ndu bu'u dun mren yi na. Indji wa ani zren ni mi bu'u'a ana to wurji u hi na. ³⁶ Bi kpa nyeme ni kpan tu wa ri he ni yi ri ni ndu kati imri ikpan." Yesu hla tre biyi ri na ri tuma ni bawu. ³⁷ Ko naki me Yesu ti gban bi babran ni shishi mba, ni naki me bana kpa nyeme niwu na. ³⁸ Nitu itre Anabi Ishaya a a shu, wa a hla, "Bachi, ahi nha a kpa nyeme ni tre mbu? Ani nha iwo Bachi a hla tu ma?" ³⁹ Nitu kima ba na kpa nyeme na, ni wa Ishaya ala tre andi, ⁴⁰ A ka ba tibi fyen, na lo sron gbangban me, ni ndu bana to ni shishi mba na. Naki nato toma ni mi sron mba, na k'ma ye ni me ni ndu mi den ba. ⁴¹ Ishaya hla kpi biyi ni wa a to ko shishi u shu ngbarju ni Yesu. ⁴² Ni naki me, gbugbuwu bakpa nyeme ni Yesu ni mi bi nikon'a. U nitu Farisawa, bana ya hla wu rju ni rira na, ni ndu ba na zu ba rju ni mi Majamiya na. ⁴³ Ba son gbre san u indji zan gbre san wa ani rji ni Rji. ⁴⁴ Yesu tre gban gban me, na hla, indji wa a kpa nyeme ni me, ana me yi a kpa nyeme ni me kankle mu na, a kpa nyeme ni indji wa a ton me'a. ⁴⁵ Ngari indji wa asi to me, asi to Indji wa a ton me. ⁴⁶ Ime mi ye nitu ikpan

ni gbungblu'a, ni indji wa a kpa nyeme ni me a na zren ni mi bu'u na. ⁴⁷ Indji wa awo tre mu nda na kpa nyeme na, mina hukunta ni wu na. Mina ye nitu hukunta indji na; ni ndu me kpa gbungblu'a chuwo. ⁴⁸ Indji wa a kama ni me, na kama kpa tre mu, indji ri he wa ni hukunta niwu ilan wa mi tre ni hukunta niwu ni chachu kekle. ⁴⁹ Mi na tutu mu na, a Ti'a wa a ton Me, wa a yo Me ni ndu mi hla ni tre. ⁵⁰ Mi to yo me u ma ahi re (iviri) u son tuntur, ni ndu ikpi wa mi tre, na wa Iti'a a ton Me naki mi tre.”

13

¹ Igan idin tsatsra rigyen u ye, u Yesu to andi inton tsra wa a lu ni gbungblu hi ni Ti'a. Niwa ani son bi ma wa ba he ni gbungblu, a son ba ye ni kekle. ² Ibrji yo ni sron Yahuda Iskariyoti ivren Saminu, aka Yesu le. ³ Ato ndi Iti a ka kongeri no ni woma, na rji ni Rji, ani la kma hi ni Rji. ⁴ A lunde ni bubu ri biri, na ju kpima, na ban inklon u se ma kpa na ka kpa ma niwu. ⁵ Wa sur ima ni konko na si ngla za ni almajere ma ba na se za ba wu ni inklon u se kpa wa a ka kpama niwu'a. ⁶ Na ye ni Siman Bitrus, u Bitrus tre niwu, “Bachi, u ngla za mu me?” ⁷ Yesu sa niwu na tre, “Ikpe wa mi si ti'a una to na zizan? U to ni ton u ye (ajima). ⁸ Bitrus hla niwu, una ti bre ngla za mu.” Yesu hla niwu, “Mita ngla niwu na, una he ni san me ni me na.” ⁹ Siman Bitrus hla niwu, “Bachi, na ngla zamu migyen na, ngla womu ni tu mu.” ¹⁰ Yesu hla niwu, “Indji wa a sukpa'a ana wa sukpa na, se ka ngla za, wa ahi tsatsra ndji wawu bi tsatsra, ama ani wawu mbi

na. ¹¹ (Yesu a to indji wa ani kawu le, kima sa wa tre naki, ana wawu mbi bi tsatsra na). ¹² Ni kokon wa Yesu ngla za bawu, a ban konlon ma na kuson ngari, na hlabawu, “Bito kpe wa mi ti ni yiwu'a? ¹³ Bi yo me ni 'Mala' ni 'Bachi,' u bi yo me tsra, a naki mi he. ¹⁴ U to Me wa mi Bachi ni Mala, u mi ngla za mbi, biyi ngame bika ngla za ni kpambi. ¹⁵ U mi tsro yi misali, ni ndu ti na wa mi tie ni yiwu. ¹⁶ Gbigbi njanji mi si hla ni yiwu, igran na zan tiko ma ni ninkon na, ivren u ton ndu ana zan indji wa ton'u ndu ninkon na. ¹⁷ Bitu to kpi biyi, bi-bi lulu ni nde bi ti ba. ¹⁸ Mi na si tre yi wawu na; Mi to biwa mi chu ba'a - nitu ndi nassi tsra indji wa a tan bredi a tayar nimu. ¹⁹ Mi si hla wa yi ni yiwu zizan ri ni ndu ka ti naki ni ndu yi ka kpa-nyeme ni me ni nton wa ani ti naki'a. ²⁰ Njanji, njanji, mi si hla ni yiwu, indji wa a kpa ndi wa mi ton'wu, ahi Me a kpa, indji wa a kpa Me, a kpa Indji wa a ton Me. ²¹ Ni kogon wa Yesu tre naki, na lo sron ni (Ruhu), na ti gban (shada) andi, gbigbi njanji, mi si hla ni yieu ndi iri ni mibi ani le ni me.” ²² Almajire ba ba kma ya kpa mba, na ni tamre, ka ahi nha ni mi mba a si tre ni tu ma. ²³ Iri nimi almajire ma, wa Yesu ni son, ahe ni tebru, na kunyre ni san Yesu. ²⁴ Siman Bitrus hla ni almajire bika minye, “Ndu hla tawu a hi nha a si tre ni tu ma.” ²⁵ Wa hla bru kunyre ni san Yesu, na tre niwu, Bachi, ahi nha? ²⁶ U Yesu hla niwu, a wawu yi wa mi ka cichon bredi sun ni kano. Naki ri na ka bredi sun, na ka no Yahuda ivren Siman Iskariyoti. ²⁷ Ni kogon bredi'a u ibrji a ri ni wu, u Yesu hla niwu, “Ikpe wa u son ti'a, uka

ti gbagbla.” ²⁸ Indrjori na la he ni tebru na, wa ani to ikpe wa yo'a hla niwu naki'a. ²⁹ Bari mba ba ya ndi, a Yahuda yi ni nji imbu nklen Yesu hla niwa, “Le ikpe wa ki son ti ndu niwu ni idin,” ko ka no ikpe ni bi wa ba kunyre'a. ³⁰ Ni kogon wa Yahuda a kpa bredi'a, wa rju gbagbla gbagbla me ni chu me. ³¹ Ni kogon wa Yahuda hi'a, Yesu tre, zizan ba no Vren Indji ni kon, ngari ba no Irji ninkon ni mi ma. ³² Irji ni no ninkon ni mi ma, ani no ninkon zizan zizan. ³³ Imri bi tsitsa mi he ni yi ni vi ton tsa me, biwa me na wa mi hla Yahudawa, bubu wa me mi hi bi na ya hi na. Zizan mi hla wa yi ni yiwu. ³⁴ Mi si no yi indu ri sama, son kpa mbi, na wa mi son yi, na bi ka son kpambi. ³⁵ Na ko nha ni to yi ndi bi almajire mu, inde bi son kpambi.” ³⁶ Siman Bitrus tre niwu, Bachi, u hi ni ntsen?” Yesu hla ni wu, bubu wa mi si hi'a, una ya hina me zizan hi na, u wuka ye hu me ni kogon.” ³⁷ Bitrus hla niwu, “Bachi, a ngyeri mba sa mi na hu zizan na? Mi no re (ivri) mu ni tu me.” ³⁸ Yesu hla niwu, u ka re (ivri) me no ni tu mu? Gbigbi njanji, mi si hla niwu, u kame ni me ni kpatron ingyu tra ri ndu mble ndu kpan

14

¹ Na ndu sron mbi tie meme na, bi kpa nyeme ni Rji, kpa nyeme ngame ni Me. ² Ni ko ti mu ahe niko gbugbuwu ani na nakina, mi hla ni yiwu mi hi mla bubu'a tie ni yiwu. ³ Mi ta hi ni mla bubu'a tie ni yiowu, mi kma ye ni ye ngari ni ye vu yi hi ni kpa mu, ni ndu iwurji wa mi he'a bi ka he niki me. ⁴ Bi to gon uhi bubu wa me he'a.” ⁵ Toma

hla ni Yesu, Bachi, kina to bubu wa u si hi'a na, kiti niheri ni to nkon'a? ⁶ Yesu hla niwu, Ime yi mi nkon ni njanji ni re (ivri), Indrjori na ya hi ni Timu'a na se ka hu ni me. ⁷ U na to me u na to Timu me, rjizizan hi u to ni shishi me ni to.” ⁸ Filibu tre ni Yesu ndi, “Bachi tsro ta Iti'a, ni ndu tsra tawu naki.” ⁹ Yesu hla niwu, “Mi he ni yi rji lalon mu u bi na to me na Filibu? Indji wa a to me'a a to Iti'a. U tie ni he ri, ni hla ndi, mi tsro yi Iti'a? ¹⁰ U na kpa nyeme na ndi mi he ni Ti'a u Iti'a he ni me na? Ilan tre bi wa mi si tre ni yi'a mi na si tre ni gbengblen mu na, ahi Iti mu wa ahe ni mi mu'a si tie ndu yi. ¹¹ Kpa nyenme ndi mi he ni Ti'a, u Iti'a ahe ni me, ko u ka kpanyeme ni indu bimba me. ¹² Njanji, njanji, Mi hla ni yiwu, indji wa a kpanyeme ni me ani tie ndu wa Mi tie'a na tie ndu bi rigrama zan bi yi niwa Mi si hi ni Ti Mu. ¹³ Ko ngyeri wa minye ni mi nde mu, mi ti niwu ni ndu Ti'a ndu kpa ninkon ni Vren'a. ¹⁴ U wu ta minye me ko san ngyeri ni mi nde Mu, Mi tie wu. ¹⁵ U wu ta ni son me, wu hu indu mu, ¹⁶ u Mi bre ni Ti'a, mi la no yi si sron ri wa ani son niyi hi tuntru - ¹⁷ u Ibrji Tsatsra (Ruhu) u njanji gbungblu'a ana ya kpa na nitu wa a to na, iwu u to, ani son niwu ani he niwu. ¹⁸ Mi na ka yi don ni kankrji mbi na, Mi kma ye ni yi. ¹⁹ A don tsa me yi, ni ndu gbungblu yi na la tie bre to mena, bi yi bi la to me don me mi he, biyi me bi son. ²⁰ Chachu ki bi to andi Mi he ni Timu, andi bi he ni me, u me mi he ni yi. ²¹ Indji wa a wo du mu, na hu ba ahi indji wa ani son me, u indji wa ani son me, Iti mu ni son'u ngame, u Me Mi son'u ni tsro tu mu niwu.” ²² Yahuda (ana

Iskariyoti na) a tre Yesu, “Bachi, ahi ngyeri sa u tsro ta tu me, ana ni gbungblu'a na?” ²³ Yesu sa na hla niwu, indji wa ani son me'a ani hu lantre mu. Iti mu ni son u ki ye niwu ni son baba me. ²⁴ Indji wa ana son me na, ana hu tre mu na, itre wa bi wo bana rji-ni me na, ba rji ni Ti wa a ton me'a. ²⁵ Mi hla ikpi biyi ni yiwu ni wa Mi he ni gbungblu'a, niwa Mi he niyi. ²⁶ Se, u si sron ibrji tsatsra (Ruhu) wa Itimu ni ton ye ni mi nde Mu ani tsro yi ko ngyeri na tie ka ko ngyeri ni yiwu. ²⁷ Mi bri yi ni si sron, ni no yi si sron, Mi na no nawa gbungblu'a ni no'a na, na kpa sron u bi tie meme na, nda na tie sissri na. ²⁸ Bi wo Mi hla ni yiwu, Mi hi kpa Mu, ndi Mi la kma ye niyiwu. Inde bi son Me, bi ka ngyiri don Mi hi ni Ti'a, Iti'a a zan na wa Mi he'a. ²⁹ Zizan Mi hla ni yiwu ri ni ndu ka ye he (ti) nda ana ye he (ti) u bi ka kpa nyeme. ³⁰ Mi na la tre babran ni yi na, Ichu wa ani nji gbungblu'a ani ye ana he ni gbengblen ni tu mu na. ³¹ Ni ndu gbungblu'a ndu ba to andi Mi son Ti'a, Mi ti na wa Iti'a a yo Me, ki lunde bri bubu yi.

15

¹ “Ime yi Mi nchi kunkro u njanji, u Ti mu ahi Indji u rju'a. ² Ani gyen ko ilan rime rju ni kpa Mu wa ana klo'a na, iwaani klo'a ani mla'u tie ni ndu la klo babran me. ³ Bi kpa tsatsra me ye, nitu wa Mi hla tre Mu ni yiwu ye. ⁴ Bi ka son nimi Mu, ima Mi ka son ni mi mbi ngame, na wa ilan kunkro na ya klo kima na se ahe ni nchi konkro'a, na ni me bi na ya na se bi son ni mi Mu. ⁵ Mi nchi kunkron u bi lan ma, indji wa a son ni

Me'a Mi he niwu, ani klo gbugbuwu, inda u ta na he ni Me na, bina ya tie kperi na. ⁶ Indji wa ana son ni Me na, ba kawu taga na ilan kunkro wa ka klu baka kpulu ba sru na yo lu, baka gon tie nton. ⁷ U ta son ni Me, u lantre Mu son niwu, minye me ko ngyeri wa u son'a u Mi tie ni yiwu. ⁸ Ni naki, inde Timu ni fe gbre san; ni ndu yi klo babran, ni bi almajere Mu. ⁹ Na wa Iti Mu ni son Me, anaki Ime me mi son yi. Bika son ni mi son Mu. ¹⁰ U ta hu du mu, u sun ni mi son Mu nawa Mi hu du Iti Mu ni sun ni mi son ma. ¹¹ Mi tre kpe biyi ni yiwu ni ndu si sron Mu nda he ni yi, na ndu si sron a shu. ¹² Iwa yi a hi ndu Mu, ni ndu yi son kpa mbi na wa Mi son yi'a. ¹³ Indrjori na he ni son ri zan wayi na - wa iri ni re (ivri) ma no ni tu kpukpan ma. ¹⁴ Bi kpukpan Mu inde bi tie kpe wa Mi hla ni yiwu dun yi tiewu. ¹⁵ Mi na la yo yi tie igran ngana; igran na to kpe wa Iti koh ma ni tie'a na. Mi yo yi kpukpan Mu, ni kpe wa Mi wo ni Timu wawu, wu Mi dun yi to. ¹⁶ Ana biyi bi chu Me na, a Me mi chu yi ni ton yi ni dun yi hi ni klo ni ndu klo mbi ndu ba toh naki iwa yi ni he naki, ni tu ko ngyeri bi minye Ti Mu ni mi nde Mu, ani no yi. ¹⁷ Mi yo yi ni ndu yi kpa nyeme ni kpa mbi. ¹⁸ I gbungblu'a nita kama ni yi, bi ka to ndi a kama ni Me ri na kama ni yi. ¹⁹ Bini na u gbungblu'a, gbungblu'a ba ni son yi nawu mba. Ni wa bina u gbungblu; a na, Mi la juyi ni mi gbungblu'a, nitu ki gbungblu'a ni kama niyi. ²⁰ Bi ka rimren ikpe wa Mi na hla ni yiwu'a, "Igran na zan tiko ma ni ninkon na." Inde ba ti me di, biyi me ba tiyi di'a, inde ba hu tre mu, ba hu tre mbi ngame. ²¹ Ba ti bibi kpe

mba ni yiwu wawu ni tu inde Mu, niwa ba na toh indji wa a ton me na. ²² Mi na ye tre ni ba na, ba na he ni lahtre na, u zizan, ba na he ni kpe u gbisron tu lahtre mba na. ²³ Indji wa a kama ni Me, a kama ni Ti Mu. ²⁴ Mi na ye ti ndu kpe wa ko indrjori na ti bre ti na ni mi mba na, bana heni lahtre na, u zizan ba to ye, ba ka mba ni Me ni Ti Mu wawu. ²⁵ Ba ti ngari ni ndu itre wa ba nha zi ni tron'a, 'Ba kamba ni Me migyen. ²⁶ Indji u no si sron ni ta ye - wa Mi ton ye yiwu rji ni ti'a, ahi Ibrji u njanji (Ruhu Gaskiya), iwa a rju rji ni Ti'a aye, ani no gban (shaida) nitu Mu. ²⁷ Bi no gban nitu wa bi he yayi tun rji ni mumla.

16

¹ Mi hla wayi ni yiwu ni ndu yi na kubu za na. ² Ba ju yi rju ni majanmiyan u iton ni ye, niwa indji ni ta hola yi vu ni to'o (wuya), ani ya ndi wawu si tie ndu Rji. ³ Ba ti naki niwa ba na toh Ti'a ko Me na. ⁴ Mi si hla biyi ni yiwu, inde iton nita ye, waba ti'a, bika ri mren Mi na hla ni yiwu," Mi na hla kpe biyi ni yiwu ri na rji ni mumla, niwa Mi he niyi. ⁵ Zizan yi Mi si hi ni Indji wa a ton me'a, naki me ni mi mbi, ba wa a minye Me, u hi ntsen? ⁶ Ni wa Mi hla ikpi biyi ni yiwu, damuwa shu ni yiwu ni sron. ⁷ Ime mi si hla njanji mu ni yiwu, abi ni yiwu ni ndu Mi hi kpamu, u Mi ta na hi kpamu na, wawu indji u sisron ana ye ni yi na, u Mi ta hi, u Mi ton ye niyi. ⁸ Ani ta ye, wawu Indji u nji si sron ye ani tsro gbungblu'a meme ti lahtre'a, nitu njanji ni tron me - ⁹ nitu lahtre, nitu wa bana kpa nyeme

ni Me na; ¹⁰ nitu tsatsra, Mi hi ni Ti'a, u bina la tie bre to mena; ¹¹ nitu hukunci me niwa ba han hukunci ni ndji u nji gbungblu'a hukunci. ¹² Ikpi gbugbuwu ba he wa Mi hla ni yiwu'a, u bina ya to zizan na. ¹³ Nitu ki, u Ibrji tsatsra u njanji aye'a, ani nji ni mi njanji wawu, niwa ana tre u tuma kankrji ma na, se ikpe wa awo, ani hla ki, ani hla ni yiwu ikpe wa ani tie. ¹⁴ Ani gbre Me san, nitu wa ani ban ikpi wa a u mu na hla ni yiwu. ¹⁵ Ikpe iwa Iti'a ahe ni wu ahi u mu. Nitu ki, Mi hla da ani ban kpi wa a hu mu na hla ni yiwu. ¹⁶ Ni kogon vi ton, bina tie bre la to Me na, ni kogon vi nton fime ngari, bi la toh me. ¹⁷ U bari ni mi almajere Ma, ba tre ndi, "Ahi ngyeyi mba Igu yi ni son hla nitawu, 'Ni vi nkpuru nton bina la toh Me na, u ni vi nkpuru nton ngari bi la toh me,' u, 'Nitu wa Mi hi ni Ti'a?'" ¹⁸ Nitu ki ba tre ndi, "Ahi ngyeri wa asi tre'a, 'Ni vi nkpuru nton'a?' Kina to kpw wa asi tre nitu ma na." ¹⁹ Yesu to ba si son Mye wu, na hla ni bawu ndi, "U bi kma ni mye kpa mbi Mu ikpe wa Mi si son hla andi, "Ni kogon vi nton fime u bina to me na, u ngari ni kogon vi nton fime bi la to Me?" ²⁰ Njanji, njanji, Mi hla ni yiwu, bi yi ni mren, u gbungblu ni ngyiri, imre mbi ni shu ni yi nyu ni sron, u imre u yi mbi ani ka tie u ngyiri. ²¹ Iwa ni to lo ngrji, ni nton wa a si yi nne nitu wa inton u ngrji ye. Inde a ngri vren yo ye, ana la bre rimren ilon Ma ngana, nitu wa a si ngyiri wa ba ngrji indji ni gbungblu'a. ²² Zizan mba bi ri mre, Mi la to yi, u sron mbi ni ngyiri, u indrjori na ya ban ngyiri mbi'a rji ni yi na. ²³ Chachu ki, bina mye Me kperi na. Njanji, njanji, Mi si hla ni yiwu, ko ngyeri bi bre ni mi

Nde Ti'a ni mi Nde Mu ani no yi. ²⁴ Ye zizan me bi na bre kperi nimi nde Mu na. Bika bre, u bi kpa, niwa ingyiri mbi a shu. ²⁵ Mi hla kpi biyi ni yiwu ni mi karin magana, inton ni ye wa Mina la hla kperi ni yiwu na ni mi karin magana na, Mi sran hla ni yiwu ni rira, nitu Ti'a wa ani karin magana. ²⁶ Ni chahu ki, bu tre ni mi nde Mu u Mina hla yiwu ndi Mi tre ni Ti; a nitu mbi na. ²⁷ Niwa Iti ni son yi kima, niwa bu'a bi son Me, u bi kpa nyeme ndi Mi rji ni Ti'a. ²⁸ Mi rji ni Ti'a, ni ri ni gbungblu'a, ye zizan, ngari, Mi bri ni gbungblu'a ni kma ni hi ni Ti." ²⁹ Almajere Ma ba tre ndi, "To mba, zizan u si tre kpe wheme mba, una ka yiyi na. ³⁰ Zizan ki to u to ko ngyeri, ana wa ndrjori ni la mye na. Ni nakima, ki kpnyeme ndi u rju rji ni Irji. ³¹ Yesu a ka sa ni bawu ndi, "Bi kpa nyeme zizan? ³² Bika to, inton ni ye, ee, inton ye wa ba vra yi ti nkankan, ko nha ni kma hi ni ko ma, bi ka me don ni grji Mu. Ko nakime Mi na he ni nkrji Mu na, Iti Mu ahe ni Me. ³³ Mi hla wayi ni yiwu ndi bi he ni me Mu ni fe si sron. Ni gbungblu'a ba ki ti yi je, bika kri gbangban, Mi kpaka ni gbungblu'a.

17

¹ Ni kogon wa Yesu tre yi, a nzu shishi hi ni shulu na tre, "Iti, inton yeye, no Vren Me ninkonni ndu Vren Me ndu no'u ninkon - ² ni wa u no gbengblen nitu bi nama kpa wawu ni ndu no re (ivri) u son hi ni tuntur ko indji ri me wa wu no'a. ³ Iwa ahi re (ivri) u tuntur, wa ba to, ba to wuyi nkrji Me Wu Irji, niwa u ton Yesu Kristi. ⁴ Mi no ninkon me ni meme, Mi kle

indu wa u ne ndi Mi tiwu'a. ⁵ Zizan, "Bachi ne ninkon wa me he niwu rji niwu ri ni ndu ba me gbungblu'a. ⁶ Mi ye yar inde rju ni ndi biwa u ne ba ni gbungblu'a. Bana bi Me u wu ne ba, u ba nji tre me. ⁷ Zizan, ba to ndi ikpe wa u ne wawu ba rji ni wu yi, ⁸ Mi no ba wawu lan tre Me wa wu ne. Ba kpa ba na to nda a njanji Mi rji ni Wu, na kpa nyeme ndi a wu u ton me. ⁹ Mi tre niwu bawu (addu'a), Mi tre niwu ni bi gbungblu'a na, se ni bi wa u ne ni ba, biki babi Me. ¹⁰ Ikpe wawu wa ahi u Mu'a, a hi u Me. U Me ahi u Mu. Mi kpa ninkon ni ba. ¹¹ Mi na la u gbungblu'a ngana, u ba ndji biyi ba he ni gbungblu'a, u Mi si yi niwu. Tsatsra Ti, zi ba ni mi nde Me wa u ne ni ndu ba riri, nawa kita me ki riri. ¹² Niwa mina he ni ba, Mi ziba pyan me ni mi nde Me, ni wa u ne, Mi ka ba, u riri ni mi mbu ana yra tu na, se mri bi zyi bubu'a, ni ndu lantre'a shu. ¹³ Zizan Mi si ye niwu, Mi si tre kpi biyi ni gbungblu'a ni ndu ingyiri Mu ndu shu ni ba. ¹⁴ Mi no ba lan tre Me'a, u gbungblu'a kama ni ba nitu wa ba u lantre na, na wa Mi na u gbungblu'a na. ¹⁵ Mi tre ni ndu vu ba rju ni gbungblu'a na ni ndu zi ba zizyime ni mi bi meme ba. ¹⁶ Ba na bi gbungblu'a na, na wa mina u gbungblu'a na. ¹⁷ Zi ba nkan nitu Me u njanji lantre Me a njanji. ¹⁸ Na niwa u ton Me ni gbungblu'a, naki Mi ton ba hi ni gbungblu'a. ¹⁹ Mi mla tu Mu zi niwu nitu mba, ni ndu ba mla tu-mba zi me niwu ni mi njanji. ²⁰ Mina tre niwu nitu iwa kankrji ma na, ani biwa ba kpa nyeme ni Me nitu tre mba'a ²¹ ni ndu ba wawu mba hi ririi, nawu, Bachi, Wu he nimi Mu, u Ime nimi Me. Mi bre ni ndu ba he

nimi Mbu, ni ndu gbungblu'a kpa nyeme ndi u ton Me. ²² Ninkon wa U ne'a, Ime me Mi ka no ba, ni ndu ba hi ririi, nawa kita me ki riri'a: ²³ Ime nimi mba, u Wu nimi Mu - ndi dun ba nji tu-mba ye katu bi, ni ndi dun gbungblu'a ni to ndi u ton Me, andi U son ba na wa U son Me. ²⁴ Iti, Mi son biwa U kaba ne ndu ba he ni Me ni wurji wa Mi he yi, na to ninkon Mu, ninkon wa U Ne u nitu U son Me ri kuko ndi zi nchi gbungblu'a. ²⁵ Tsatsra Ti, gbungblu'a na to Wu na, Ime Mi to'u, u ba ton nda ahi Wu yi U ton Me. ²⁶ Mi hla bawu inde Me, Mi la hla ni bawu nitu son Me wa U ndu he ni Me ni mi mba.

18

¹ Ni kogon tre biyi wa Yesu tre ba, a rju ni almajere ma hi ni gran ko rima, ni kpa ngblu, ni bubu wa irju he'a u ba zu ri hi baba almajere Ma. ² Yahuda me wa ani kawu le'a a to bubu'a, nitu wa Yesu a zi hi ye ni almajere Ma. ³ Yahuda me, ka nji soja rji ni Firistoci bi ninkon, ni Farisawa, ni bi majelisa, u ba ye ni bubu'a, ba nji ba llu fitila ni ba tochi, ni ba kpi u ta ku. ⁴ U Yesu to kpye wa asi zren'a nitu ma wawuu, ahi ko shishi na mye ba, "Bi wa nha?" ⁵ U ba tre, "Yesu u Nazaret." Yesu ka hla ni bawu, "Ame yi." Yahuda ngame wa a le niwu'a, a kri ni sojoji ba. ⁶ Ni wa a hla bawu, "Ame," u ba kma hi ni gon, na ka rjoku meme. ⁷ Ala mye ba ngari, "Bi wa nha?" u ba hla ngari ndi, "Yesu u Nazaret." ⁸ Yesu hla bawu, e, Mi hla ni yiwu ndi, ahi me. Anita Ime yi bi si wa, bi ka ka biyi don ndu ba hi kpa-mba. ⁹ Kima ni ndu itre wa a hla ndu tsra, "Ni mi bi wa U

Ne ba, ko riri me na kado na. ¹⁰ Siman Bitrus me, nitu wu ahe ni inji gbeni, na k'ri fya chu ka tsen vren ko kikle Prist, na chu nvunvu ton ma kori, inde vren ko ma'a hi Malkus. ¹¹ Yesu hla ni Bitrus, ka nji ngban yo ni hra ma ni bubun, Mi na so kokon wa Iti ane na? ¹² U soja ba ni bi ninkon mba, ni majalisa Yahudawa, ba ka vu Yesu, na lo'wu. ¹³ Ni mumla ba nji hi ni Annas, nitu wa a hi iyi kayafas, wa ahi wawuyi kikle Prist ni se kima. ¹⁴ Kayafas mba ana no ba Yahudawa mre, andi ani fi bi dun indji riri ndu kwu ni tu ba indji. ¹⁵ Siman Bitrus a hu kogon Yesu, na kime almajiri ri la ti ngame. I zizan almajiri ki me a shishi to ni kikle Prist'a, na ri hi ni kikle hra u kikle Prist me mba Yesu; ¹⁶ U Bitrus a k'ri ni nyu gon tre ni nkohtra, naki me almajiri rima ti, u almajiri wa ahi shishi to ni kikle Prist a rju, na tre ni wa - wa ani gben ni gontra, na lu ri hi ni Bitrus. ¹⁷ U vren wa wa ani gben ni gontra aminye Bitrus, "Iwu me una he ni mi almajire gu yi na?" wa tre, "Mi na he ni mi na." ¹⁸ U bi ti ndu ni doka rji u hekali'a ba kri ni ki, u ba mu lu ni kla-mbrji, na son kosan ma si wo gba-ji, ni nton ki bubu ni si. Bitrus k'ri ni ba na si wo gbaji'a. ¹⁹ Kikle Prist a minye Yesu nitu almajere ma ni tsro ma me. ²⁰ Yesu ka sa niwu, e, Mi hla ni gbungblu'a ni hla tuma. Mi hla bawu nitu nitu ni majamiyan, ni hekeli ni bubu wa Yahudawa me ba ye gyen klan ki'a. Mi na hla kpyeri ni ri mbi na. ²¹ U ngye ri mba sa u minye me? Minye biwa ba sren ton na wo ikpe wa mi tre'a, E, ba to ikpe Mi tre. ²² Ni wa Yeswu hla biyi, u ri ni mi biya ba wa kukri niki'a a wru Yesu nda tre ndi, "U sa ni kikle Prist

tre naki?" ²³ Yesu tre niwu, Mi ta hla meme kpe to, u ka hu gon ma naki'a ta njanji Mi hla, to, u ngyeri ni sa u ka wru me?" ²⁴ U Annas a ton ba ndu ba nji Yesu hi lowu ni Kayafas, kikle Prist. ²⁵ U Siman Bitrus a kri si wo gbaji lu. U ndji ba ba tre niwu, "Ana iwu me u na he ni mi almajere ma na?" Wa kpa tron na tre, "A'a, mi na he mina." ²⁶ U ri nimi gran kikle Prist, vayi iwa Bitrus a fu nvunvu ton'a, ahla, O'oo, mina to niwu ni rju na? ²⁷ Bitrus la kpa-tron, hihari me igba lu t'bu. ²⁸ Nikima Kayafas ba nji Yesu hi ni kogon'a, ni buu buu mble me, baba ni titu mba me bana ni kogon'a na, andi ndu baba n ata tre na kunyre bubu ri jibi u za gran na. ²⁹ U Bilatus me a rju ye ni ba, na tre, "Anitu ngyeri bi nha gu yi? ³⁰ U ba sa niwu, "Igu yi ani na ti meme kpe na, angyeri me ni sa ki ka nji wu ye tro niwu." ³¹ Bilatus hla bawu, "Mji wu hi ni tutu mbi ni hi Furewu ni bi tron mbi!" U Yahudawa ba hla niwu, "E, kina he ni gbengblen u yo tron u wu ndji ni tu mbu na." ³² Ba hla kima ni ndu itre Yesu tsra, ni biwa a tsra bibi kwu wa ani kwu'a. ³³ U Bilatus la ri ni mi tra gon gona, na yo Yesu na minye, "Iwuyi U Chu Yahudawa ba? ³⁴ Yesu sa niwu, "Ahi wu u hla, ka ba ndrjori mu ba yo Me naki niwu? ³⁵ Bilatus sa niwu, "Ime mina indji u Yahuda na, ka ani he?" E, ahi ndji Me ni Pristoci bi kikle ba ba nji wu ye le ni mu. "U tie ngye?" ³⁶ Yesu sa, "Mulki Mu ana u gbungblu yi na, Mulki ana u gbungblu yi u mri ko Mu bana tiku ni ndu bana ka Me le ni Yahudawa na, Mulki Mu ana he ni wayi na." ³⁷ U Bilatus minye, "Ashe, anaki, U Chu?" Yesu sa niwu, "Anaki u hla ndi Mi Chu. Nitu ki ba ngrji

Me, nitu ki mi ye ni gbungblu yi, ni ndu mi no gban ni tu njanji. Ko nha wa ani son njanji'a ani sren ton na wo lan tre Mu.” ³⁸ Bilatus sa niwu, “Ahi ngye njanji?” Ni kogon wa a hla naki, ala rju ni Yahudawa, na hla, “Ime de mina to guyi ni latre na. ³⁹ Bi to bi he ni igan ri, u idin za gran a tsra, ni chu indji ri no yi bi son mi no yi Ichu Yahudawa?” ⁴⁰ U ba kpa-gro, kpan, kpan me na tre, “A'a, a wawu yi na, se Barabas.” Barabas'a me ahi indji yibi.

19

¹ U Bilatus tsi Yesu ni panlan. ² Soja ba chan inchon tie na u bi ta chu. Ba ban son ni Yesu nitu nda sru nklon u bi chu niwu. ³ Ba wlu ye niwu, nda tre, “Ndu Irji ziwu gbron nkon, Ichu Yahudawa!” nda wru'u. ⁴ U Bilatus la kma rju ye ra nda hla, “To mba, mi nji wu ni ye ni yiwu ni ra ndu yi toh ndi mi na vu ni lahtre na.” ⁵ U Yesu a rju hi ni ra ni nchon tu chu'a ni tuma. Bilatus a tre, “Toyi, ngye ndji'a yi.” ⁶ Ni Pristoci bi ninkon-ninkon ma ni bi no chu'a mren ba to Yesu, u ba lu ni tre gbangban me, u du ba giciye wu, ndu ba giciye wu.” U Bilatus hla bawu, “Ban hi giciye, ime me mina to ni lahtre ni kpeti na.” ⁷ U Yahudawa ba hla niwu, “Ai ki he ni tron, ni du tron abi ni ndu kwu ni tu wa ka tuma tie Vren Irji.” ⁸ Wa Bilatus a wo naki na tie sissri kpukpome. ⁹ Wa la lu ri hi ni trangon, u gona minye Yesu, “U rji ni ntsen?” u Yesu na la sa niwu ngana. ¹⁰ U Bilatus tre ni wu, u na sa nimu na? Una to ndi me he ni gbengblen wa mi kpa'u chuwo a na, ni la giciye niwu na? ¹¹ Yesu hla

niwu, "Ai u na he ni gbengble na se ka ba no gbengble rji ni shu. Niti ki, indji wa a ka nowu a zan ni lahtre." ¹² Niwo wu naki, u Bilatus ni wa gon wa ani chuwu chuwo, u Yahudawa ba ba lu tre ngban me andi, "U ta ka guyi chuwo, una ikpan Kaisar na, indji wa a ka tuma tie chu, a kpa Kaisar tsri." ¹³ Ni wa Bilatus a wo bi tre mba wa ba si tre'a, na nji Yesu rju ni hra na kuson ni riron ma ni bubu wa ba yo ndi, tragon u bla tre ni Yahudawa ba yo, "Gabbata." ¹⁴ U ni vi kima ba mla ki ti ni gben idin u za gran, ni nton krifi tanne mba ni gbengbe rji. Bilatus hla ni Yahudawa "yayi, ingye Ichu mbi!" ¹⁵ U ba lu yra gro, ndu ba njiwu hi, ndu ba njiwu hi, ndu ba giciye niwu, Bilatus minye ba, "Mi giciye ni Chu mbi?" Pristoci bi ninkon ba tre, "Kina he ni ichu rina se Kaisar." ¹⁶ U Bilatus a ka Yesu chuwo ni bawu ni ndu ba hi giciye wu. ¹⁷ U ba nji Yesu na hi, na ban giciye'a kima, ni hi ni bubu wa ba yo, "Bubu kwukwu ni Yahudawa mba (Golgota)." ¹⁸ U ba giciye niki, ni indji hari bari, iri ni ko ni nhama ko rime, Yesu mba he ni tsutsu. ¹⁹ Bilatus mba nha yo gban nitu giciye. Niki ba nha ndi: "YESU U NAZARET, ICHU YAHUDAWA. ²⁰ Yahudawa gbugbuwu ba krawu igban nitu bubu wa giciye Yesu i whewhre ni mi gbu. Yo gban a he ni l'be Yahudawa, ni Romawa, ni Helenawa. ²¹ U Pristoci bi ninkon bi Yahudawa ba ndi, ndu na nha ndi Ichu Yahudawa na, u tre, 'Iwa yi tre ndi, "Ime yi Mi Chu Yahudawa.'"" ²² Bilatus tre, "Ikpe wa mi nha mi nha naki." ²³ Ni kogon wa soja ba giciye Yesu, u ba ban nklon ma, nda y'ba ga'u tie nhama nzah, ko nha niwu ma,

ngbala, u nklon ba na wran na ba ka klo ki klo ni shu ye ni meme. ²⁴ U ba hla ni kpamba, kina y'ba nklon na, ye ki ta chacha ni tuma ni to indji wa ani ban wu. Ba tie naki ni ndu lan tre Irji ndu shu wa a tre ndi, "Ba ga nklon Mu ni kpamba, na ta chacha nitu nklon Mu." Wayi a kpe wa Sojoji ba tie. ²⁵ Iyii Yesu, u vayi yima vren wa, Maryamu iwa Klofas, ni Maryamu Magdaliya ba kri whi ni giciye u Yesu'a. ²⁶ Niwa Yesu a toh yima ni vren koh ma wa ani son'a, ba kri whewhre, a hla ni Yi Ma, "Iwa, toh Vren me!" ²⁷ Nda hla ni almajiri, "To, Iyi me!" Rji ni nton kima ivren koh ma a njiwu nda hi ni koh ma. ²⁸ Ni kogon kima, ni toh ndi ko ngyeri a tie kleye, u ni ndu lantre Irji'a he towa ba hla, Yesu a tre ndi, "Hlan mma ni tie Me." ²⁹ Ni ngbala ko mba imma inabi a he ngbala shu ni gbu lan nda sa yra, u ba ka soso sun ni mi imma inabi wa'a sayra na lowu ni kpala na zu ka sun ni wu ni nyu. ³⁰ Niwa Yesu mah imma wa a sayra, na tre, "A kle." Na ka tu ma ti grji na chu vri ma. ³¹ U Yahudawa, ba to a hi vi u mlati mati, bana son ni ndu kpon'a kru ni giciye'a na, ni nton u idin na (idin'a a vi u ndindima) (special), u ba bre Bilatus ni ndu nzi za mba ni grji ba zi. ³² U soja ba ye nzi za indji u mumla na nzi wu ha waba giciye ba baba Yesu. ³³ U ba ye nitu Yesu na to nda a kwu ye, u bana nzi za mana. ³⁴ Naki me, iri ni mi soja ba, akama na tu bu ni mashi ni san, hihari me iyi mba mma ba rju. ³⁵ Indji wa to iki'a, wawu yi shaida, shaida ma a u njanji. A to ndi ikpe wa a tre a njanji ni ndu yi me kpa nyeme. ³⁶ Ba ti naki ni ndu lantre ma, ndi shu, "kwukwu ma riri me bana mre na." ³⁷ U lan tre

ri tre, “Ba ya indji wa ba t'bu'a.” ³⁸ Ni kogon biyi, Yusufu igu u Arimatiya, wa ahi almajiri Yesu (A riri, nitu sissri Yahudawa) a bre Bilatus ndu wawu gon ndu wawu ban k'mo Yesu. Bilatus no gon, u Yusufu ye ban ik'mo'a. ³⁹ Nikodimus ngame aye, wa ni mumla a ye ni Yesu ni chu. A nji turare u myrrh mba aloes, a tiewhre lita deri ni ron ma. ⁴⁰ U ba ban kmo Yesu na nyewu, ni pri ni kpi be nyen whi riro, ni ndu ba rju na wa du Yahudawa he. ⁴¹ Ni bubu wa ba giciye niwu la bu ri he niki, ni mi labu'a ibe ri a he ni ki wa bana rju ndrjori to na. ⁴² Nitu wa a hi vi u mlati-mlati u Yahudawa, ibe'a he whewhre, u ba ka Yesu yo ni mi.

20

¹ Ni bu'u bu'u mble ni vi u mumla, ni mi sati'a u bubu ri tie bu'u ri, Maryamu Magdaliya aye ni nyu be, aye to ba ban tita wa ahe ni ny be rju ye. ² Nda kma tsutsu hi ni ba Siman Bitrus mba almajere mba wa Yesu ni son'a, na hla bawu, “Ba ban Bachi ni mi be, ki na to bubu wa ba ka yo'a na.” ³ U ba Bitrus ni almajere mba ba rju na hi ni be'a. ⁴ Wawu mba wu ba tsutsu me, u almajiri ri ma a kari guchi ni Bitrus ni be'a. ⁵ Wa kudran na kloto ya, na to ipri nkinkla re me ni bubu'a, nda na ri hi ni mi na. ⁶ U Siman Bitrus a ye ri ni kogon na ri hi ni mi be'a, na to ipri nkinklan re me a kri ⁷ ni vi pre wa a he ni tuma. Ani he ni bubu riri ni pre na, na ch'bi kpama kuru kan. ⁸ U almajiri wa a guchi hi ni nyu be'a ngame, lu ri hi ni mi be'a na ka to, na kpanyeme. ⁹ Hra ye ni nton kime, bana ya to tre Irji wa a hla, ani la

ta sh'me ni kwu. ¹⁰ U almajere ba ba kma hi koh ngari. ¹¹ U Maryamu kri nyu be na siyi. Niwa a siyi, na kudran ya mi be'a. ¹² Iwa to Maleku hari ba son ni nklon nkinklan, iri kotu u iri ni ko za ni bubu wa ba ka Yesu yo. ¹³ U ba hla niwu, "Iwa ni nko u yi ni tu ngye? Wa hla, nitu wa ba ban Bachi mu, mina to bubu wa ba ka zi'a na. ¹⁴ A tre kle, nikogon ki, na k'ma ya na to Yesu kri niki, nda na to ndi a Yesu na. ¹⁵ Yesu tre niwu, "Iwa u yi ngye? Wu si wa nha yi?" A ban andi ahi indji wa ani tie ndu ni rju'a, (labu). U wa hla niwu, "Iti ko u tie ban wu, u ka hla wurji wa u ka zi'a, ni ndu mi ban wu." ¹⁶ Yesu hla niwu, "Maryamu." Wa kma ya, na hla niwu ni Armaniyanci, "Rabboni" andi mala. ¹⁷ Yesu hla niwu, na bre wo ni me na, mi na hon hi ni Ti'a rina, hi ni mri vayi Mu ni hla bawu, mi hi ni Timu ni Timbi, Irji mu ni Irji mbi. ¹⁸ Maryamu Magadaliya ahi na ka hla almaere "Mi ka to Bachi" na hla andi a hla wawu ikpe biyi. ¹⁹ Ni yalu chachuki ni vi u mumla u sati'a almajere ba tro kpamba krju ti ni miko nitu sissri Yahudawa, Yesu ye kukri ni mi tsutsu mba, na tre, "Isi suron ni yi." ²⁰ Ni kogon wa a hla naki, na ka wo ma tsro ba ni ko san, u almajere ba ngyiri ni wa ba to Bachi'a ²¹ Yesu la hla bawu ngari, "Isi sron niyi, na wa Iti'a a ton me, Ime me mi ton yi." ²² Wa Yesu tre naki, na fu vri ma sru ni bawu, na hla bawu kpa Brji Tsatsra (Ruhu) Maitsarki. ²³ Indji wa bi kpa latre wru hle niwu, ba kpa wru hle niwu indji wa bi nji latrema ba nji latre'a. ²⁴ Toma, iri ni mi wlon don ha, wa ba yo ni vren hlan hen'a, ahe ni bana ninton wa Yesu ye rju ni tuma ni bawu'a na. ²⁵ Imbru almajere

ba hla niwu, “ki to Bachi.” A hla ni bawu, “Se mi toh wrji wa ba kpan ni wo ma ri, ni ka vren wo mu yo nitu wrji'a ri mika kpa nyeme.” ²⁶ Niwa a tie vi tandra, mri koh ma ba he nimi ngari, u Toma ahe ni ba. Yesu ka ye ka ba tro ba nkon ba, na kri ni mi mba, nda hla ndi, “Si sron ni yiwu.” ²⁷ U nda hla ni Toma, “Ka vren wo me yo niwayi ndi to wo Mu'a. Ka wo me yo ni wayi ni yo'u ni kosan Mu. Na ka kpa nyeme na, ndi kpa nyeme. ²⁸ Toma ka kpa sa na hla niwu ndi, “Bachi mu ni Irji mu.” ²⁹ Yesu ka hla ni wu ndi, “Nitu wa wu to Me ri, ndi kpa nyeme. Lulu ni ba ndji biwa bana to na, nda kpa nyeme.” ³⁰ Zizan Yesu tie gbugbu gban bari ni shishi mri koh Ma, gban wa bana nha ba sru ni mi nvunvu yi na, ³¹ ama biyi ba nha ba zi nitu dun yi kpa nyeme ndi Yesu yi a Kristi'a, Ivren Irji, nitu kpa nyeme mbi, bi kpa ivri ni mi nde Ma.

21

¹ Ni kogon bi kima, Yesu hla ka tsro Itu Ma ni almajere ma ni nyu nne Tiberiyas. Gen ya nda a tsro tuma: ² Siman Bitrus he mba Toma wa ba yo ni dan tagwai, ni Nataniyel, ni Kana u Galili, ni mri Zabadi, ni almajere Yesu hari bari ngari. ³ Siman Bitrus hla bawu, “mi hi vu lambe.” U ba tre, “Kita me, ki huwu hi me.” U ba lu rju hi naka ri ni mi ingyu'a, ni chu chachuki bana vu kperi na. ⁴ Se imble ni kpan, u Yesu kri ki ni nye nne, u almajere bana to me nda a Yesu na. ⁵ U Yesu tre ni ba, “Mri nze, bi he ni kpe wa bi ri'a?” U ba ti san na tre, “A'a.” ⁶ A hla ni bawu, “ta walawa u bu lambe hi ni wo kori ni gyu'a, bi

vu bari.” U ba ta walawa mba, yo ni mma, na chu wo kran nitu wa lambe ba ku babran. ⁷ U almajere ma wa Yesu ni son zan ba hla ni Bitrus, “Ahi Bachi.” U Siman Bitrus a wo naki Ashe ahi Irji, na lu sru kpi ma u ko tu'a (ana son ni kpa kuklu), na ton ku ni mi nne. ⁸ Imbru almajere ba ba ye ni mi gyu vi tsitsa, (nitu wa bana gbonron gon ni bubu'a na, ina kamu deri ha hi ni ko tu), wa chu walawa shu ni lambe rju ni mi mma. ⁹ Ni ka walawa yo kora ni lambe'a, u ba to kla nu ni lambe ni tuma ni bredi. ¹⁰ Yesu bla nji bari ye ni mi lambe'a niwa bi vu zizan.” ¹¹ U Siman Bitrus a hon, na gbi walawa shu ni lambe deri ni hamsi don tra (153). Ni bran mba me, walwa na ya ba na. ¹² U Yesu hla ni bawu, ye ni ye kle ye.” U riri me ni mi almajere ma me na ya miyen na, “A wu nha?” Ba to nda Yesu. ¹³ Yesu ye, na ban bredi'a, na ga ba, nilambe me. ¹⁴ Iki a hi gyu u tra mba Yesu ni tsro tu ma ni almajere ma ni kogon wa a lunde ni be. ¹⁵ Ni kogon wa ba kle ya, Yesu hla ni Siman Bitrus, Bitrus vren Yohana, u son me zan biyie?” Bitrus hla niwu, “Ee Bachi, U to ndi mi son wu.” Yesu hla niwu ndi, “No ntma mu ba biri.” ¹⁶ Ala tre niwu ngari ni nkpu u ha, Siman ivren Yohana, U son me? Bitrus hla niwu, “E, ana Bachi, U to ndi mi son wu.” Yesu hla niwu, “krju ntma mu.” ¹⁷ Ala tre niwu u gyu u tra, “Siman ivren Yohana, u son Me?” U Bitrus a ku niri mre nitu wa Yesu a hla tre niwu u gyu tra, “U son Me?” A hla niwu “Bachi, U to wawu kpi, U to ndi mi son wu.” Yesu hla niwu, “No ntma mu biri. ¹⁸ Njanji, njanji, Mi hla ni yiwu, ni wa u na he ni nze me, U ta zon kpame, ni hi

wurji iwa u son'a, u ta cheye, u nme wo ba me son, u ndji ri mu ni zon kpa ni wu na ban wu hi ni wurji wa u na son hi'a na. ¹⁹ Yesu hla naki nitu bibi ikwu wa Bitrus ni kwu'a ni ndu Irji kpa gbre san, ni kogon wa a hla naki, na ni Bitrus, hu me. ²⁰ Bitrus ka ban ya na to almajiri wa Yesu ni son asi hu ba, ni wa a ku yeren ni san Yesu ni ton wa ba si ta ri jibi wa tre, "Bachi, a nha mba ni ka wu le'a?" ²¹ Wa Bitrus a to'a na tre Yesu, "Bachi, ahi ngye igu mu ni ti?" ²² U Yesu tre, "Mi ti ni son ni ndu son gben Me niwayi hi ni nton wa Mi kma ye, ume hi ngye? Ye hu Me." ²³ Itre ki yra shu ni mi Yahudawa andi, almajiri ki na kwu na. U wana naki na Yesu hla ni Bitrus na, almajiri mba ana kwu na, a tre Mita ni son ndu san, u ime ahi ngye?" ²⁴ A wawu yi almajere wa asi sheda ikpi biyi, iwa a nha ba, u ki to gbigbi sheda ma njanji. ²⁵ U mbrun ikpi bari gbugbuwu wa Yesu atie, u ba ni nha ba ni yiyri, mi hla ni yiwu, gbungblu wawu ani na ya ban nvunvu wa ba nha ni ba na.

Bu New Testament
The New Testament in the Bu language of Nigeria
copyright © 2020 Door43 World Missions Community

Language: Jida (Bu)

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Bu, Bwuh, NBTT

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-07-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

c72c45f5-7330-57ef-bd69-0d0485754000